

Поддршката на СДС опаѓа
Локални избори на
15 октомври?

Конгрес за партиска чистка
Заев расчистува со
македонштината во СДС

Американците се враќаат
Нови војници и пораки
на Балканот

Република

бр. 246, година VI ■ петок, 19 мај 2017 година ■ цена: 50 денари

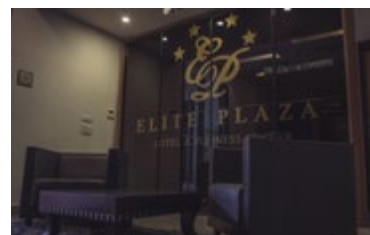
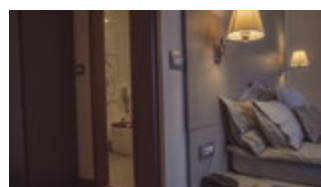
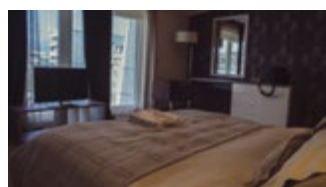
ГАРАНЦИЈАТА Е ФАРСА

ЗАЕВ ГИ ЛАЖЕ И АЛБАНЦИТЕ И МАКЕДОНЦИТЕ

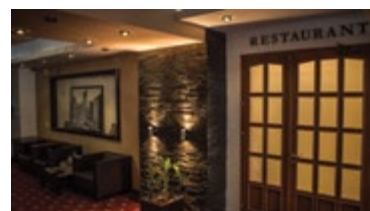

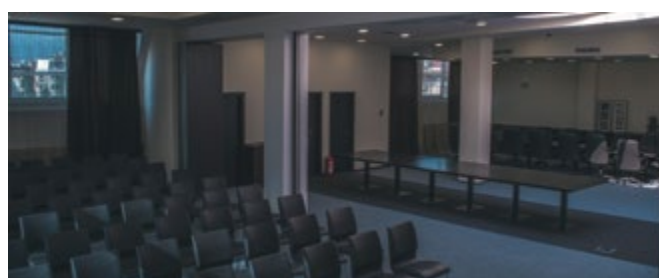
ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнес Центар – Скопје
••••• www.eliteplaza.mk •••••
Нова приказна во градот

**Модерен и луксузен
хотел со 4 ѕвезди**
Лоциран позади
Универзалната сала
во Скопје

2 комплетно опремени конференциски и свечени
сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
на 5 нивоа во склоп на самиот хотел
.....
За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

ЕЛИТ ПЛАЗА - Хотел и бизнис центар Скопје • Тел: +389(0) 2 5514 888 | info@eliteplaza.mk | reception@eliteplaza.mk

КОЛУМНА | Горан Момироски

Нови војници и пораки на Балканот

7

АКТУЕЛНО

Заев расчистува со македонштината
во СДС

10

АНАЛИЗА

Локални избори на 15 октомври?

13

КОЛУМНА | Ацо Станковски

Консолидација

16

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Агим Нухиу

22

ТЕМА НА НЕДЕЛАТА

Тригодишното црвосување на
македонското национално ткиво по
украински рецепт

24

ЗДРАВЈЕ

Специјалист д-р Кристина Ставридис

30

СЦЕНА | ИНТЕРВЈУ

Дани Димитровска

40

СПОРТ | КАЈАК

Атанас Николовски

54

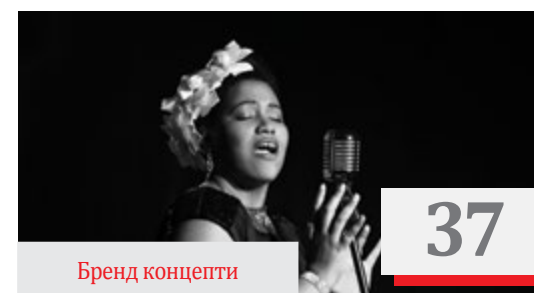
Вовед

Заев ги лаже и Албанците
и Македонците

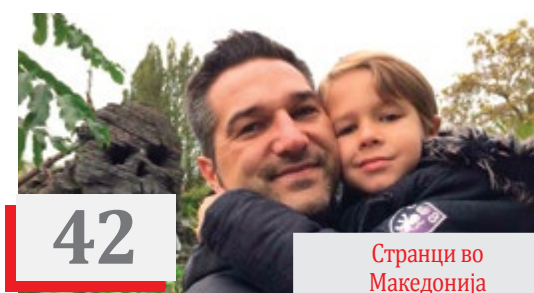
Економија | интервју

Славче Трпески,
директор на Агенцијата за катастар
на недвижности

Бренд концепти

Били Холидеј: Несреќната дама
на џез-музиката

Странци во
Македонија

Алеслио Зуцарини од Италија

**ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје**

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчески**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници: **Александра Мазнева - Бундалевска,**
Невена Поповска, Марина Костовска, Наум Стоилковски,
Александрија Стевковска, Бојан Момировски, Кристина Николова -
Кузмановски, Катерина Митиќ, Горан Зивчевски

Колумнисти: **Горан Момироски, Љупчо Цветановски,**
Ацо Станковски, Никола Србов

Лектори: **Анета Љубеvскиј, Тања Стевановска**

Фотографија: **Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Никса Георгиеvски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **18 мај 2017**

ВОВЕД

ГАРАНЦИЈАТА Е ФАРСА

Заев ги лаже и Албанците и Македонците

Ненад Мирчевски | главен и одговорен уредник

По сите лаги што ги чувме и по сите предавства што ги видовме од квислингот Зоран Заев во изминатите три години, претседателот на државата Ѓорге Иванов реши да ја прифати неговата гаранција дека од позиција на власт ќе ја штител унитарноста, сувереноста и независноста на Македонија. За да го добие мандатот

предавникот беше доволно да изусти, дури и со половина уста, дека „гарантира заштита на уставниот поредок и на територијалната целост“. Првото прашање што го мачи секој Македонец е зошто Иванов ја изневери довербата на македонскиот народ и му го додели мандатот на квислингот? Дали ветувањето на Заев во заднина

е покриено од нашите стратески партнери со гаранции за неповредливост на унитарноста и на границите на државата или, пак, станува збор за сериозни закани за безбедноста на државата? Која е вистината, верувам дека ќе дознаеме во некоја блиска

иднина, но никако не верувам дека претседателот поверувал во искреноста на патолошкиот лажго. Сепак, сè додека јавноста не ги добие вистинските одговори има право да се сомнева дека чинот на доделување на мандат и давањето гаранции беше чиста фарса.

Верувам дека ниту Заев и неговите странски налогодавци не веруваат дека народот ќе ја проголта неговата гаранција. Зар македонскиот народ и сите ние што предупредуваме на опасноста од тиранската платформа по трагикомичната изјава на Заев треба да здивнеме со олеснување дека државата е спасена и да му посакаме успешен мандат на предавникот? Се прашувам дали сè уште има здраворазумен човек што може да се потпре на збор даден од аболиран криминалец, кој лажеше кого стигне цели три години? Можеби планот е да се донесе закон со кој ќе се казнуваат сите што нема да му веруваат на Заев?

Но и тоа не е доволно. Можеш да го казниш, но не можеш да го натераш да верува дека унитарноста ќе ја штити човек што пред само неколку месеци јавно ветуваше редефинирање на државата. Можно ли е воопшто некој да му верува на ваков клинички случај? За каква заштита на суверенитет зборува овој човек кога доаѓа на власт устоличен од дипломати и амбасадори со фашистички методи откако истите тие претходно насилнички му го одзедоа суверенитетот на народот?

Покрај другите гаранции, квислингот ни гарантира „дека процесот на донесување на одлуките ќе биде во согласност со основните демократски принципи и владеењето на правото, не доведувајќи ја Република Македонија во зависност или потчинетост од други држави“.

Каква перверзија! Овој човек успеа додека беше опозиција

да ја направи државата целосно зависна од странски центри на моќ, ги стави националните интереси на тацна на непријателите на македонскиот народ, се пазареше со државните симболи, ја „свитка кичмата“ за името на државата... Отворено прашувам, што може да очекуваме од едно вакво суштество кога ќе дојде власт.

Истиот овој лажго и аболиран криминалец што се фалеше со „чадорот“ и го убедуваше лидерот на ДПА дека го подготвувале повисоките надвор од Македонија, сега вели дека немало да ја

По три години интензивно лажење, следуваат моменти на вистината. Сега откако го украде мандатот од народот, време да покаже кого излага – Ахмети или Иванов? Кој документ е фалсификат – платформата или гаранцијата? Чии идеали ќе ги предаде – македонските или албанските? За неисполнувањето на тиранската платформа веќе нема да може да се вади ни на ВМРО-ДПМНЕ, ни на претседател, ни на народ.

Човекот што го спроведе државниот удар во Собранието организирајќи незаконски из-

доведе Македонија во зависност или потчинетост. Многу скоро ќе видиме за што ги подготвувале со Рамуш Харадинај, кој за еден месец се очекува да стане премиер на Косово.

Квислингот што целосно ја прифати тиранската платформа за да се дограби до власт, а истовремено тврдеше дека не постои таков документ, сега ни гарантира дека „ниеден документ, платформа, акт или дејство не може да бидат услов ниту основа за формирање влада на Република Македонија“.

бор на претседател на Собранието сега тврди дека сакал при изборот на влада да бидат завардени практиката и процедурите. Таа влада и тоа Собрание никогаш нема да бидат легитимни само затоа што ги признале дипломатите што учествуваа во ова политичко насилство. Затоа шефовите на Заев преку изнудениот мандат од Иванов имаат потреба да го легализираат сиот криминал што го направија изминатиот период. Време е да се бришат трагите и да се обвинат други за применетото силејство кон народот и кон државата.

Со други зборови, народот ќе ја плати цената затоа што ја принуди длабоката држава во САД и нејзините структури во Брисел да се понижат до степен јавно да ги покажат сите демократски принципи и начела и, уште повеќе, да применат фа-

шистички методи за инсталирање квислиншка власт.

Но, Заев и сите колаборационисти на новата влада, која ќе биде директно диригирана од странскиот фактор, треба да бидат свесни дека со доаѓањето

на власт нивната одговорност не се брише. Не се брише ни меморијата на народот, кој вечно ќе го памети предавството. Ќе одговараат сите до еден пред народен трибунал за своите злодела, пред сè, кон државата. Заев, исто така, треба да биде свесен дека го загуби чадорот уште пред да седне на премиерската фотелја. Отсега натаму нека размисли кој ќе го брани од народот за злоделата. И нему и на сите околу него треба да им е јасно дека оваа фашистичка банда порано или подоцна ќе биде казнета од истите тие патриоти што ги направија терористи. Затоа што предавство на сопствениот народ не се простува! ■

КОЛУМНА

АМЕРИКАНЦИТЕ СЕ ВРАЌААТ

НОВИ ВОЈНИЦИ И ПОРАКИ НА БАЛКАНОТ

Надсловот на оваа колумна на многумина од повозрасните читатели ќе им го врати сеќавањето за американскиот играл филм „Русите доаѓаат“, кој се емитуваше повеќе пати во последните десетина години од поранешната Југославија. Во филмот се зборува за екипаж на расипана руска подморница која заринкува крај американскиот брег и бара помош од локалните жители кои ќе помислат дека Русија ѝ објавила војна на САД, по што се подготвуваат за одбрана. Овој филм, кој завршува како среќна приказна, многу личи на сегашната состојба на Балканот во кој предолго време се случуваат комедии како увертира за големи трагедии

Пишува | Горан Момироски

Во сегашната реалност војниците што доаѓаат не се Руси, туку Американци, тие не доаѓаат на остров, туку на Косово, а попрецизно е да се каже дека тие се враќаат место дека доаѓаат. Пристигнувањето на 130 американски војници припадници на доброобучени и опремени единици на армијата на САД, кои се специјализирани за вонредни безбедносни интервенции, не би требало да предизвика никакви посебни

интереси на регионалната и на светската јавност затоа што тие не се ниту првите ниту единствените американски и западни војници што се стационирани на Косово. Во моментот во поранешната југословенска покраина има повеќе од 4.600 војници на НАТО, од кои повеќе од 500 се од САД.

Зошто пристигнувањето на новиот контингент американски војници има поголемо значење од обична промена на составот на воената мисија на САД во

мултинационалната единица во која членуваат 31 држава, на сите им е јасно. Регионот се соочува со нови безбедносни предизвици откако албански и косовски политичари почнаа јавно да говорат за менување на границите на Балканот, а Србија набави современо и моќно руско оружје кое никој во Србија нема да го чува на страна доколку Белград се почувствува загрозен.

Доколку ситуацијата е крајно сериозна за да се испраќа нова војска, нејасно е зошто оваа тензија не се реши со дипломатски чекори, како повикување на косовскиот, српскиот или албанскиот амбасадор во Вашингтон, каде што во Стејт департментот ќе им биде прецизно кажано дека границите во регионот се завршена приказна. Или зошто Рамуш Харадинај сè уште не е ставен на „црната листа“ на САД поради неговите најави за општа војна.

Теоретичарите на војната и дипломатијата знаат дека кога бирократите не можат да ги надминат проблемите, тогаш во игра влегуваат војници, но и ова сценарио е малку веројатно затоа што 130 нови војници не можат ниту да спречат ниту да променат нешто во односот на силите во регионот доколку, како што најавуваат пред сè српските и руските медиуми, почне вооружен судир меѓу косовските радикали и српските сили во Прешевската Долина, каде што засега е најсилен притисокот, дури поголем и од српската енклава во северно Косово, која со години важеше за една од најексплозивните локации на европскиот контингент.

Едно од сценаријата кое, исто така, се наметнува по средбата Тајлерсон - Лавров и Трамп - Лавров во Вашингтон е дека за потегот на САД на Косово има договор меѓу двете суперсили и дека новите војници нема да предизвикаат контрачекори од руска, односно од српска страна, што е предуслов евентуалната нестабилност на Косово да се лимитира во рамки на постојните граници без да се шири надвор од поранешната српска покраина. Ова сценарио е од особена важност за Македонија затоа што доколку постои каков било вид договор меѓу Москва и Вашингтон за смирување на страстите во регионот, тоа може и краткорочно и долгорочно да ги намали тензиите дури и ако навистина Харадинај се обиде да го освои Ниш, можност што во моментот е сведена на обична шега.

Предупредувања од Русија

Она што за набљудувачите е особено интересно е тоа што пристигнувањето на новите војници на САД се совпаѓа со објавата на сценариото на руски медиуми блиски до Кремљ, кои предвидуваат жежок јуни. Весникот „Ивестија“, кој

важи за „сенационален руски весник“ и кој до пред некоја година беше во сопственост на рускиот енергетски гигант во државна сопственост „Газпром“, веќе навести дека во јуни по предвремените парламентарни избори на Косово и редовните во Албанија се можни сериозни предизвици во и околу Косово и Албанија. Според „Известија“, која има одлични врски со руските служби за разузнавање и контраразузнавање, по вонредни-

те избори на 11 јуни на власт во Приштина ќе дојде екстремна влада, најверојатно, составена од движењето „Самоопределување“ и Рамуш Харадинај, кои се залагаат за одржување референдум за обединување на Косово и на Албанија, а со отворени очи сонуваат за припојување на Албанците од Јужна Србија.

Во овој контекст не треба да се заборава дека седум водечки членови на „Самоопределување“, покрај косовско, имаат и албанско државјанство издадено од страна на претседателот на Албанија, Бујар Нишани, што на сите во регионот им испраќа посебни сигнали за тоа како ќе се однесува Албанија во случај нивните формални граѓани да почнат битка за сеалбанско обединување.

Сигналите и пораките се (не)јасни

Кога се зборува за сигнали и пораки со чекорите преземени или преземени од различни актери во балканската и во

глобалната политика, мора да се каже дека САД со испраќањето нови 130 војници упатуваат низа различни пораки до сите во регионот. Според логиката на работите, во ситуација кога ниту еден албански и косовски лидер нема добиено забрана за патување во САД и во ЕУ, ниту има замрзнат имот во западни држави иако со своето поведение јасно работат против стабилност на западниот Балкан, Вашингтон ќе бара други начини да ги стави под контрола непослушните политичари.

Во отсуство на јасна волја јавно да се нарушат односите меѓу САД и албанскиот фактор, кој е нивни најверен сојузник, не се исклучува дека администрацијата на Трамп ќе се обиде однавре да влијае врз однесувањето на косовската влада, која и да е таа. Испраќањето дополнителен контингент војници значи директна порака дека косовската армија не може да биде формирана во догледно време, најмалку додека не се стабилизираат односите со Србија.

Една чета војници на САД во вое-на смисла не значат ништо, но во симболичка смисла нивното пристигнување значи многу затоа што и на Косовците, и на Србите, и на Македонците САД им порачуваат дека не го занемариле западниот Балкан и дека наскоро по целосното преземање на позициите на администрацијата на Трамп може да се очекуваат зголемени политички, економски и дипломатски напори за стабилизација на вознемиренiot регион. Во тој контекст не треба да не зачуди ако 130-те војници се само дипломатски чекор со кој треба да се добие на време.

Во последниот чекор на Вашингтон има пораки и за Србија, која дополнително треба да ги олабави безбедносните процедури кои важат во Прешевската Долина, а на кои се жалат Албанците до Русија и Турција, кои постепено го пополнуваат политичкиот, економскиот и безбедносниот вакуум на Балканот, но и до Европската унија, која создава нестабилност со колебањето да воведо ново ниво на интеграција на земјите од регионот.

Црни сценарија

За жал, историјата на Балканот досега ни покажува дека црните сценарија секогаш преовладуваат пред среќните приказни. Ако се анализира од таа почетна точка, тогаш ниту на Косово ниту на Србија, а уште помалку на Македонија, им се пишува добро. Испраќањето на војниците може да значи дека САД испраќаат сили што треба да ги заштитат нивните инсталации на Косово кои ќе бидат на удар во евентуален судир. Тоа индиректно значи дека САД немаат контрола на растечкиот национализам и дека не можат да се справат со апетитите на албанските и на косовските власти кои сакаат да се обединат по секоја цена. Политиката на изолационизам, која во предизборието ја декларираше Доналд Трамп, ги поткрепува овие сценарија, според кои САД нема да трошат ресурси ниту нивни војници ќегинат на терени каде што директно не се брани американскиот суверенитет или интегритет. А, Косово или Јужна Србија, иако имаат значителни количини јаглен и се важна сообраќајна крстосница преку која може да пенетрираат здружените руски и кинески државни корпорации, не се Кувајт, Венецуела или Либија, каде што САД ги бранат својата енергетска иднина и економија.

Ова сценарио е катастрофално за сите во регионот затоа што, практично, значи дозвола за општа тепачка во регионот по принципот победникот добива сè, а САД ќе го признаат победникот. Ако ова сценарио е во игра, Македонија и новата влада мора да се подготват за сериозни удари. Пред сè од оние македонски политичари што својата и иднината на своите деца ја гледаат во Голема Албанија, а не во унитарна Македонија. Иако треба да се биде реален дека најголем дел од албанските политичари сакаат да бидат рамноправни граѓани на Македонија, мора да се каже дека уште поголем дел од нив немаат храброст да се спротивстават на великоалбанската тензија што им доаѓа и допрва ќе им пристигнува од нивните браќа преку западната и северната граница. Во ова сценарио една од главните улоги ќе ја има и партнерот на Рамуш Харадинај од СМС пораките објавени пред некоја година, лидерот на СДСМ, Зоран Заев, кој како нов премиер ќе треба да го спречи секој обид на албанските радикали да ја втурнат Македонија во нов конфликт. ■

ЗАЕВ РАСЧИСТУВА СО МАКЕДОНШТИНАТА ВО СДС

Остана ли „маж“ кај македонските социјалдемократи што ќе се избори и ќе ја преземе контролата од оваа „збирштина“ од недефинираната антимакедонска полтронска организација која цели едногласно да ја урниса државата и акламативно да се согласи за сите странски платформи, геноциди, редифинирања и силувања на македонскиот народ и неговата идентитетска посебност искажани преку интервјуата на Заев во соседството? За овој конгрес, не!

Пишува | Наум Стоилковски

Со мандатот под пазуви и со отворена телефонска линија на слушалки во ушите, Зоран Заев ќе влета на новиот конгрес, каде што ќе треба да се дочисти сè што е преостанато од некогашната моќна партија. Никој од присутните не може да биде излажан дека тоа што Заев ќе се обиде да го протне како постигнат успех не е реално одработено, ниту е резултат на реализирана политичка агенда. И мандатот за формирање влада и парламентарното мнозинство, кое наводно го предводи Зоран Заев, не се дело на партиската политика ниту на остроумноста на врхушката. Сè е тоа добиено на подарок од окупаторот на македонската сувереност. Заедно со тиранската платформа за редифинирање на државата со променето име и народ со поинаков идентитет. И сега со сето тоа треба да се покрие со внатрешнопартиското расположение за поданичкиот антимакедонски однос кон дарителите.

Постои платформа по која Заев и врхушката водат кон иднината на некогашната партија, а секако дека таа платформа ќе биде надградувана за да може што подолго да се одржи на чело на тоа мнозинство. Таа платформа Заев и неговите соработници ја добија истовремено со платформата која им беше испорачана на македонските етнички Албанци. Нивниот дел од улогата, испорачана преку проектниот контрактор Еди Рама од Албанија, беше да го амортизираат нападот кон Заев и да се исценира национализам во дејствувањето на оние кои се бореа за зачувување на суверенитетот на државата. Меѓу нив, огромен број се некогаш-

ни социјалдемократи по убедување и страсни поддржувачи на некогашната партија на Заев.

Би било залажување ако не се верува дека во таа улога одличен дел од колачот добиваат албанските партии и дека воопшто таа оди во полза на албанските националисти во регионот. Залажување е и ако не се гледа дека барањата во тиранската платформа не се вистински и дека тие ќе мора да се спроведат во замена за поддршката која беше отстапена за да се анулира разликата во пратеници во полза на Заев и да се доведе политичката состојба во положба да се формира платформашко собраниско мнозинство.

Сето тоа беше, е и понатаму ќе остане на штета на суверенитетот на државата, на македонската демократија и најмногу на штета на мелотот на општеството - на штета на гласачите. Силината на упадот со кој, и по цена на суверенитетот на државата, Заев беше дом'кнат до мандат за формирање нова влада, е познат на многумина, но за среќа (или несреќа) ќе остане непознат за широката јавност. Но, доволно е познат за тие што се занимаваат со политика.

Оттука и фактот со кој Заев и врхушката ќе влезат на конгресот. Заев е првиот од некогаш моќната, некогашната, како што милуваа да кажат, „државотворна партија“, кој требаше да поднесе писмен документ, гаранции не дека ќе ги штити, туку дека нема да ги нарушува унитарноста на државата, нејзиниот суверенитет, територијалниот интегритет, како и дека нема да ги наруши уставноста и демократските принципи за донесување одлуки и владеење на правото, доведувајќи ја државата во положба на потчинетост или зависност од друга држава.

А, тоа веќе го стори. На очиглед на сите, ги наруши сите демократски принципи и владеењето на правото, ја наруши уставноста и ја доведе државата во положба на потчинетост и зависност од други држави. Точно, тоа е чинот со кој беше насилата, со силна странска интервенција, поставен собраниски спикер. Оттука и проблемот како сега правно да се затвори таа прва седница за избор на комисија и натаму избор на претседател на Собранието. Уште пострашно, ако се работеше за владеење на правото, а тоа не е вистинската причина за целиот надворешен упад во македонскиот систем или ако врхушката сметаше дека сето тоа што се направи е легално, не би оставиле зад сета таа „историска“ процедура да стои потписот на приврзот Горан Мисовски, при толку правници во партијата. Но, некој некогаш ќе треба да го понесе крстот на срамот.

Вториот момент од „владеење на правото“ што се крши, е тоа што Република Македонија, а воедно и некогашната голема партија, доби мандатар против кого има судски процеси, меѓу кои барем за една има тежок „путер на глава“ за поткуп. Притоа, е аболитан криминалец. Притоа, беше гонет за организирање преврат.

Сега овој лик, со мандат добиен под притисок, со закани за крв од илјадници жртви по улиците, без ниедна остварена изборна победа, треба да дорасчисти и во својата султан-партија со неверниците во редифинирањето на државата и македонскиот идентитет. Генералката за редифинирање почна внатре

Заев и неговата врхушка системски ги тргаа социјалдемократите од партијата за да може потоа да ја предадат на услуга за странски интереси. Откако

Заев ја презеде партијата, таа не само што го загуби својот идентитет, ја загуби довербата од гласачите, го загуби и своето членство. По ништо повеќе не може да се препознае некогашната партија. Политиканството и сервилноста која ја вметна како начин на работа новата врхушка, сè повеќе ги оддалечуваше не само остатоците од старото јадро, туку и од оние кои му ја дадоа поддршката на новото раководство. Чистката почна со преземањето на Заев на некогашната партија. Од конгресот во 2013 година и за влакно постигнатиот реизбор на Заев, тој го смени статутот на партијата со што тој лично ги избира делегатите за конгресот кои потоа гласаат за него. За неговата тоталитарност и преземањето на правото за избор на општински раководители и делегати пишуваа и традиционално блиските Оливера Трајковска или Ивор Мицковски, за што директно ја посочуваа Радмила Шекеринска.

Од тогаш ги снемума видните и звучни имиња кои значеа нешто за социјалдемократијата во Македонија и надвор, а нив полека ги заменуваа полтрони, на кои Заев потоа им исплете иста мрежа. Така, од јавноста ги снеса Гордан Георгиев, Андреј Петров, Игор Ивановски-Шема, Зоран Јовановски, ја снеса Наташа Савова, Каролина Ристова-Астеруд, Славица Грковска. Но, расчистувањето не заврши само со старите „бранковистички“ кадри.

Не беше тоа основната идеја за вртење на страната во која прво посочи дека не му доликува патриотизмот. Од комбинациите отпадна и Ванчо Узунов, чијшто професорски карактер не успеа да надвлее над „компетентноста“ на Кире Наумов, нашироко опишан во документите за аферата за приватизацијата на

македонскиот телеком. Ги снема и „новите дечки“ кои дојдоа како замена, како што е Горан Сугаревски, Солза Грчева и Љубица Буралиева. Ја снема и Роза Топузова-Каревска од безличниот сателит-партија чиешто име на претседател веќе никој не го знае. Сугаревски, кој беше и носачот на пратеничката група во претходниот парламентарен состав, потоа не се најде ниту на листа за пратеници на следните избори. Отпадна и Софија Куноска, а наместо нив на изборните листи местото го зазедоа Соросовата армија.

Додека Заев го предаваше севкупното креирање на политиката и партиските ставови на Соросовите организации, и организираше силување на државата, не сопре ниту насилството во партиските разграноци. Оттука и актуелната постава се потпира на Лиле Поповска и на Павле Трајанов внатре, а

однавтор на узда се отпадоците од „патриотскиот“ период на СДС. Страниците кои ѝ ја одзедоа сувереноста на Македонија, ги уценија политичките слабаци да застанат покрај Заев. Го уценија и Заев да соработува со „тендерашите“ од ДУИ; но и повторно му го седнаа в skut Љубчо Георгиевски. Воспоставувањето на султанството во организацијата сега само треба да се „поклони“ на тиранската платформа и начинот со странска насилна, антимакедонска пресија да се обезличи народот и државата.

Остана ли „маж“ кај македонските социјалдемократи што ќе се избори и ќе ја преземе контролата од оваа „збирштина“ од недефинираната антимакедонска полтронска организација која цели едногласно да ја урниса државата и акламативно да се согласи за сите странски платформи, геноциди,

редефинирања и силувања на македонскиот народ и неговата идентитетска посебност искажани преку интервјуата во соседството? За овој конгрес, не! Јавните обиди за спротивставување, како пишувањата на Софија Куновска и на други поранешни челници за „ким-јунгунизација“ во општинските организации, и свестувањето на социјалдемократите дека тиранската платформа не е научна фантастика, туку програма која Заев и врхушката ќе ја спроведуваат до крај, не се доволни. Партијата - наследник на КПМ и некогаш најмоќна политичка организација во државата - одамна е во состојба на клиничка смрт. На македонските социјалдемократи, по овој конгрес наменет за него, то на Заев и на врхушката, им останува само едногласно да се простат од неа и да најдат начин за идно вистинско политичко дејствување. ■

Зоран Заев преку својот претседател Талат вети дека ќе оди на локални избори?! Макар бил и само негов претседател, истиот тој муртинец лани потпиша и двапати ја излага и својата омилена меѓународна заедница, која при тоа силно го поддржа и оправда во бојкотот. Затоа што многу не сакат, нели. Сега Баша се закани со истото во Албанија, ама Хојт Ји го искара. Да, Љуљим чепна кај омилениот и послушниот Рама. На иста линија (или беше платформа) со Заев, нели. А ВМРО-ДПМНЕ сè уште се надева дека СДС без М ќе најде храброст за паралелни локални избори со парламентарни избори?! Народот порано велеше „кога врбата ќе роди грозје“. Заменската поговорка гласи „кога Заев ќе излезе на предвремени парламентарни избори...“

ПОДДРШКАТА НА СДС ОПАГА

ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ НА 15 ОКТОМВРИ?

Пишува | Љубчо Цвејановски

Понеделнички, колку да ни тргне неделата, нели, СДСМ и тиранските коалициски партии излегоа со, за нив, храбра понуда. Да, како „гром од ведро небо“ (читај - нови гласачи на контото на СДСМ), целосно неочекувано, во моментот кога сите мислеа дека ќе побараат локалните избори да се одржат во 2021 година, чедата возљубени во глупостите на Рама и оперирани од машкост (во

замена за власт, која подобро ги исполнува), излегоа со став дека се согласуваат за избори на 15 октомври?! А за белата да биде уште поголема и почудна, ова беше последниот предлог од понудата на ВМРО-ДПМНЕ. Верувале или не, по многу долго време Заев, Села, Касами и Ахмети прифатија нешто од Груевски. Поведени од искуството и новокомпонираната „не верувај му на Заев ниту на датум за избори кога се согласува“, логичното прашање е од каде овој неочекуван и неар-

гументиран наплив на машкост кај наведената четворка? Подобро кажано, што сè се крие во прифаќањето на октомвриското соочување со народот? Имајќи го предвид калибарот на играчите од самонареченото и со помош на постизборен инженеринг создадено „мнозинство“, опциите се многу, мала е веројатноста за исполнување на ветеното, а вистината, како и секогаш, ја знае само еден играч. Не е од одбраната, ниту од нападот. Голман, секако, не е. Се вика чадор...

ПОДГОТВЕН ЗА ИДНИНАТА! Новиот GOLF.

Уживајте во возењето на патот кон иднината. Новиот Golf е подготвен да ве однесе таму со збогатената стандардна опрема која сега вклучува: LED дневни и LED задни светла, 5 врати со електрика на предни и задни прозорци, автоматски двозонски клима уред Climatronic, радио Composition color со 6,5 инчен екран во боја осетлив на допир, мултифункционален кожен управувач со команди, USB, Bluetooth поврзување, 6 степен менувач, централен преден потпирач за раце, светла за магла со статичко осветлување во свиоци и многу повеќе.

GOLF TSI со 110кx од 15.990 € (988.182 ден)

Volkswagen

Порше Скопје Бул. Босна и Херцеговина 4, 1000 Скопје 02-26 26 266 / 02 / 26 26 466	АБ Авто ул. Тиса Делчева бр. 107 2400 Струмица 034 325 443 / 034 325 443	АП & ДО Охрид Св.Евстатиј Оруженик-Дебарца 6000 Охрид, 046 261 599 / 046 262 374	БИС Авто Каварски пат 66 7000 Битола 047 236 314 / 047 231 507	Делукс Авто ул. 500 бр.55, 1300 Куманово 031 444 999	Колески Патница Телати 66 1000 Скопје 02 521 454 / 02 25 21454	Старт ул. Борис Кидрич 1, 1442 Денер Капија 043/366-207; 366-504	Центрум Маршал Тито 66 1200 Тетово 044 351 333 / 044 351 335
---	---	---	---	---	---	---	---

Само, за да нема никаква забуна, ги праша ли ВМРО-ДПМНЕ тиранистите дали мислат на 15 октомври 2017 година? Знаете, 15 октомври има и во 2018 година, во 2019 година, во 2020 година, па и во 2057 година. Колку да се осигурат, требало. Се секавате, новопечените тиранисти што порано беа само безидејна и безвласна опозиција знаеја да не го почитуваат ниту тоа што го потпишале пред очите на милуваната „меѓународна“, а не па нешто што излегло како штуро соопштение од еден собраниски пратеник, кој благодарение на безобразната и нелогична (за нас, тие сигурно знаат зошто го прават тоа) поддршка на истата таа „меѓународна“ се претставува како, наводно, негов претседател. Настрана, сега се сметаат за власт...

КОЈ ГАРАНТИРА ДЕКА СДС БЕЗ М НЕМА ПАК ДА ИЗЛАЖЕ?

Имајќи го предвид нивното мислење за народот и убеденоста во неговата „меморија на златна рипка“, коалиционерите орни за власт и за „реформи“, сигурно, мислат дека истиот тој заборава дека тие само минатата година двапати избеггаа од избори. Требаше да одат на 24 април, потоа на 5 јуни, за да излезат дури на 11 декември 2016 година, добивајќи чадорова поддршка, милиони на УСАИД за медиуми и 70.000 албански гласови. Тогаш излажаа грдо дека не одат на мегдан поради „непрочистенитот“ избирачки список и 500.000 фантоми. Во меѓувреме, лажните фантоми исчезнаа, како и што се појавија од нивните глави. А ако нешто не ви е јасно, доколку сè уште сте зачудени од безобразието на поддршката на ЕУ и на САД за Талат Џафери и коалицијата, која со сета сила води кон распад на оваа држава, сетете се само на нивниот однос кон бојкотот на СДСМ на изборите на 24 април и на 5 јуни 2016 година! Истата таа „меѓународна“ тогаш коси кубеше и ни на крај памет не помислуваше да даде изим за некакви си избори без опозиција. Па тоа да ти било целосно недемократски, изборите немале да имаат никаква веродостојност, па каде се видело во западниот свет да се признаат такви избори. Се изнаслушавме илјадници глупости, илјада абери од Стејт депарментот

и какви ли не комисии ни објавија, сто емисари ни испратија, настрана тие Соросовите како Бибер и други неранимајковци, кои само ја забиберуваа Заевата чорба благословена од чадорот. Затоа што без опозиција не бивало, а ова да не ти била 1994 година. И СДСМ да не ти биле ВМРО-ДПМНЕ. Разликата е во името, нели. Буквално. Едните се за Република Македонија, а на другите тоа и не им е многу важно, нели...

Сега, пак, само една година од неверојатните притисоци што доведоа до исполнување (иако нецелосно, Груевски пак победи, а „сиромавитот“ Заев загуби) на нивните предвидени задачи и планови, „меѓународната“ го смени мислењето. Замисли само, избори да бивале и без опозиција. „Види, види...”

Во Македонија, затоа што се работеше за миленичето Заев, пораката на Стејт депармент беше – изборите не можат да бидат веродостојни без учество на опозицијата.

Арно ама, само една година подоцна, во соседна Албанија, истиот тој Стејт депармент, преку омилениот лик Хојт Ји порачува – „**Храбри лидери се тие што остануваат на арената, а не тие што стојат настрана, како набљудувачи или критичари!**“ Неверојатна трансформација на американскиот помошник на помошникот на набранката Нуланд. Па тогаш, мили мои Американци, што е со нашиве четворица јавачи на платформата, или беше апокалипса? Каде е нивната храброст и чуму тогаш не го осудивте нивниот кукавичлак? Зошто овие наши желни властољупци не ги оставивте да бидат „набљудувачи или критичари?“ Или, како што сега Ји му порача на албанскиот опозиционер Љуљим Баша: „**Доколку некои партии се исклучат или бидат исклучени од изборите, тоа е на штета не само за земјата и на нејзините институции, туку и на нејзиниот имиџ во странство, пред сè во Европа**“.

Шокантна, неверојатна трансформација, ала доктор Џекил и мистер Хојт Ји. Ама имаат добро оправдување. Подобро здравје. Во случајот на демократот Баша се работи за послушниот Рама, кој

постојано им удоволува. Макар ја направил државата и плантажа за марихуана. Во случајот на Груевски се работеше за Заев? Макар ја патентирал менувачницата на Вице на цела територија. Ајде погодете, макар од трипати, чуму дури двапати не го искараа бојкотирачот во најава Заев? Не е тешко, нели. Со молба, тие што сè уште мислат дека странците ни „помагаат“ за наше добро, а не за остварување на сопствени интереси, да престанат да „мислат“. Затоа што и така не го прават тоа...

Во превод на сето претходно кажано, очекуваното сценарио би било: Заев на крајот на септември излегува на прес-конференција, се закашлува, вцрвува и изјавува дека поради лошите лунарни зрачења, изборите се одложуваат за декември. ВМРО-ДПМНЕ се противи, доаѓа Хојт Ји и дава силна поддршка, наводно, со запис на НАСА дека Заев е во право (исто како што се качија на неа). Следува поддршката на Хан, истиот тој што сега изјави дека во Албанија ќе има избори и без опозиција. Реално сценарио. Прашањето е само едно. Заевата прес-конференцијата ќе биде на „Павел Шатев“ или на „Илинденска“?

СОГЛАСНОСТ ЗА ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ ЗА ОМЕКНУВАЊЕ НА ПРОТИВНИКОТ

Втора теорија е дека ненадејната храброст на СДСМ за одење на избори на 15 октомври е со цел да ја „замачкаат“ ВМРО-ДПМНЕ и да го омекнат нејзиниот тврд став за претстојната тиранска коалиција што ќе завладее со државата. Со или без мандат на Иванов, се разбира. Ова би била одлична локална анестезија за парламентарна амнезија. Филмот, макар и евтин, би бил: СДС без М се согласува на локални, истиот ден ВМРО-ДПМНЕ добива анкета на ИРИ и убедена во победа се отпушта и попушта, уверена дека ќе издејствува и парламентарни избори на кои ќе ги реши тиранистите. Резултатот би бил Заева влада, краткотрајна, според процените на опонентите. Арно ама, како што победија на избори, како што формираа и коалиција на „победниците“ и како што прогласија спикер, така и сега – којзнае што се врти во главата на жедните и желни за власт. Којзнае која е „математиката“ и сценариото на очигледно недоветните и налудничави сценаристи. Сето тоа што претходеше и изгледаше како бурлеска, па била и шарена, па прислушувани разговори, двојазичност, „прекрасни“ села-кантони во Швајцарија, тирански платформи и што ли не, сето ова на почетокот изгледаше како патетично писание на неталентиран сценаристи. Сега, кога се на чекор до влада, многумина и не се смеат толку слатко. Таквата Заева влада на „стаклени нозе“ може да биде силно „зацврстена“ со странска арматура, а со тоа и да ѝ се продолжи краткиот рок на траење. Искуството, за жал, ја потврдува приказката.

СДС НА ИЗБОРИ СО „ЧАДОРЦИСКА“ ПОДГОТОВКА НА ТЕРЕНОТ?!

Третата можност е, исто така, многу веројатна. Замислете, СДС без М, иако неволно од оваа перспектива и рејтинг, сепак да ти оди на избори на 15 октомври. Да, во 2017 година. Повторно и тука чадорот да ти вмешал прсти и да му ветил дека до тогаш целосно ќе му го подготви теренот. И очисти. Првото ќе го стори преку „неверојатен“ старт на тиранската влада во Скопје. Не мора и да не примат во НАТО, туку само да најават некаква блиска можност за такво

нешто. Со ЕУ, пак, каква и да е форма за старт на преговори, кои и така ги заслужуваме цели осум години, колку што и препораки речиси имаме. Само декларативни ветувања, кои никогаш и не мора да се исполнат, за квинслиншката влада на Заев, Села, Касами и на Ахмети би биле фантастичен, неверојатен ветер во едра за какви и да е избори, макар биле и локални. А ЕУ и НАТО треба само да ветат, ништо повеќе. Дел ода народот ќе „падне“ во несвест. По небулозната поддршка на Талат и на Заев, ова е нешто сосема „нормално“. Настрана, иако знаат дека Катица веќе нема ни „кор-фишеци“ во арсеналот, „чадорциите“ ќе се обидат да им го исчитат теренот на своите миленици со монтирани работи и индиции што ќе ги претставуваат како докази. Уште една испробана финта...

НАДЕЖ ВО ЧЕСНОСТА НА КРАДЕЦОТ

И покрај досегашното лошо искуство со нечесните играчи, ВМРО-ДПМНЕ, очигледно, сè уште се надева во некаков си ферплеј на тиранистите. Класичен, пристоеен предлог до непристојни политиканти. Како поинаку да го објасните фактот што побараа со локалните избори да се одржат и предвремени парламентарни? Да, секој нормален човек во државата е свесен дека тие и ќе бидат единствен излез од агонијата и од наметнатата криза, но истите тие луѓе знаат и дека СДС без М никогаш нема да се согласи на таков чекор. Најдобар доказ дека вакви избори се потребни е токму нивниот безобразен и незаконски избор на собраниски спикер. Ако по утрото се познава денот, може само да замислите каков ден со тиранските коалиционери нè очекува. Многу долг ден, во кој можеме да загубиме многу работи. Треба ли да веруваме дека свесни дека на последните избори, буквално, добиле на лотарија, настрана доаѓањето најблиску до власт во минатите 11 години, сега СДС без М ќе ризикува сè и во името на ферплејот и иднината на овој народ и држава ќе прифати предвремени парламентарни избори? Научна фантастика, фикција. Народот вели „кога врбата ќе роди грозје“, а новото е „кога Заев ќе излезе на предвремени парламентарни избори“. Од гледна точка на веројатноста, во обложувалниците води врбата... ■

ДОДОВСКА: ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ СО ЛОКАЛНИТЕ Е ЕДИНСТВЕНО РЕШЕНИЕ ЗА ИЗЛЕЗ ОД КОР-СОКАКОТ

Во ситуација кога е комплетно девестиран вкупниот правен систем и во момент кога сериозно се загрозени сите витални функции на правната држава во Република Македонија, вели доц. д-р Иванка Додовска од Правниот факултет во Скопје, тоа што претставува единствено решение за излез од овој кор-сокак е врзување на предвремени парламентарни избори со локалните избори оваа есен.

ДОДОВСКА: На целата јавност ѝ е сосема јасно дека оваа состојба не е наивна и, во исто време, одзеде огромна енергија од стратегиските интереси на нашата држава, но, исто така, е јасно дека политичките елити се соочуваат со една сериозна криза од која сите можевме да увидиме кој е кој и што е што во реалноста. Јасно е дека барањето од страна на ВМРО-ДПМНЕ за нови предвремени парламентарни избори претставува одраз на членовите и на поддржувачите на десната опција во земјата и претставува нужност доколку се пристапува сериозно кон словото на законите во Република Македонија. Сè друго останува во рамките на шпекулациите и подлежи на сериозна опсервација како пример за тоа колку може лесно да се девастира вкупниот општествен и правен поредок во смисла на негоу уривање и поништување. Од сето тоа последниот збор го имаат токму граѓаните на Република Македонија, што, впрочем, веќе и беше доставено преку граѓанската иницијатива „За заедничка Македонија“, каде што како основен и единствен услов на гласот на граѓаните беше токму поставено барањето за одржување нови кредибилни, навистина кредибилни предвремени парламентарни избори. Овој сериозен апел до сите суштински фактори во земјава и во странство го дава одговорот со кој на наједноставен начин би го добиеле решението за политичката криза.

КОНСОЛИДАЦИЈА

Пишува | Дџорџе Станковски

Без оглед на сите грешки и недоразбирања, без оглед на стравовите и иритациите, и без оглед на хаотичноста и недостигот од прецизни и храбри стратегии, не е време за обвинувања и ретроспективни ламентирања, преполни со дефетизам и бесцелни заемни товарења.

Време е за консолидација!

За средување на редовите и едно реструктурирање со прецизно разработување на тактиките и стратегиите на револуцијата на македонските граѓани за спас на државата и на нацијата. За спас на народот од ужасни, крајно непосакувани состојби, од кои самото извлекување значи војна со несогледливи последици. Затоа треба да се сфати целата историска тежина на овој политички моментум.

Тука веќе нема место за идеологии или дихотомии околу концептите за креирање на општествените стратиграфии и нивната улога во дизајнирањето на легалистичкиот концепт во земјава. Тука се работи за хтонска диверзија, за обид за уривање на темелите на оваа држава, онаква каква ја знаеме и во каква сè уште живееме.

Ако сè уште имате дилеми за тоа, запрашајте се каде води оваа бессловесна окупација и колонизација на Република Македонија.

Избирањето на хипотетичната самопромовирана влада, која без мандат од претседателот ќе биде нелегална, како што е, впрочем, нелегален и претседателот на Собранието, е без сомнение чин на воспоставување протекторат од НАТО и од ЕУ врз нашата држава.

За некои сили во Македонија ова е долгоочекуван момент, време кога тие по долго апстинирање од власта, конечно, ќе зацарат. Нивните соништа да бидат сатрапи врз сопствениот народ, конечно ќе видат виделина. Се надеваат.

- Иако нивната претстава е прозирна, нив тоа воопшто не ги интересира. Тие сакаат моќ, пари и одмазда. Всушност, сите овие феномени одамна

КОЛУМНА

ги практикуваат, но сега е време да го прават тоа во голем стил.

- Ќе владеат одмазднички и безмилосно, исто онака како што владееја нивните предци цели педесет години.
- Демократијата е за говеда, кои не знаат што сакаат. Ние знаеме што сакаме и тоа многу го сакаме. За тоа сме подготвени да направиме сè. Предавството што го правиме кон сопствениот народ, е најмалку што можеме да направиме. Ова дури и нè забавува и развеселува. Ќе видите, кога ќе почнеме да менуваме и бркаме од работа наши политички неистомисленици, од министри до хигиеничарки!
- Но, се извинувам, а што со хигиеничарките, кои гласаа за вас на последните избори? Можеби ќе ги воздигнете до министри во вашата нова хипотетична влада? Или?!
- Гледате колку е апсурдно сето тоа? Та зар гласавме „За живот“ за таму да истераат некои сироти вировски хигиеничарки, за нас да нè стават на нивното место?! Та не гласавме за да бидеме хигиеничарки?! Или?!
- ОК, ќе ви отвориме на сите вас НВО граначиња, а газда Сорос ќе ви сипа пари колку што ќе посакате!
- Но, тоа не е доволно! Сакаме човечко месо, да јадеме живи луѓе сакаме!!!
- И тоа ќе биде! Секој петок ќе ви фрламе живи луѓе на плоштад, а вие ќе ги јадете, ем черечите! Ете, гледате, за живот треба живи луѓе, а не зомби во какви се претвораат граѓаните на Република Македонија под диктатот на чудовиштето од мочуриштето на државата во држава кого претседателот Доналд Трамп вети дека ќе го исуши. До каде е таа работа? Почна ли да го суши или и натаму е заглавен и едвај се движи во тињата?
- Можеби му треба малку повеќе помош од пријателите, Владимир и Кси? А можеби стапицата за чудовиштето од мочуриштето на државата во држава е веќе активирана? Уште само да се затвори кафезот. А, потоа... ах... кап... цап...

Значи, време е за една општа консолидација. Контра-офанзивата на неолибералите и државата во држава, всушност, беше добро изрежирано сценарио на антиглобалистите. Сè со цел, нивните линии да се растегнат и раслабат. Сега нема назад. Чудовиштето го вадат на суво и светло место. Тоа го распаметува и му нанесува стратонски болки. Но, ова е само почеток.

Револуцијата на антиглобалистичките сили, што се одвива во светот, па и кај нас, не смее и не може да запре. Правдата, почитувањето на другиот и одговорноста пред себе и своите блиски мора да бидат зачувани, а таму, каде што луѓето се покорени и обесправени, да бидат ослободени и ставени во функција за општ бенефит.

Криминалците треба да бидат изолирани од командните места во општествената хиерархија. Револуцијата ќе се погрижи за новиот и поправеден поредок. Наскоро... ■

БЕЗ МАНДАТ НА ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ СЕ БЛОКИРА ЦЕЛИОТ ПАЗАР НА НЕДВИЖНОСТИ

■ Како тече процесот на легализација на дивоградби и до каде сте со него?

ТРПЕСКИ: Агенцијата за катастар на недвижности активно се вклучи во процесот на легализација на бесправни објекти уште од 2011 година, преку изработка на студија за бесправно изградени објекти, обезбедување податоци за граѓаните и за геодетските компании, како и изработка на бесплатни геодетски елаборати за лицата приматели на социјална помош и лицата со ниски примања.

Во овој шестгодишен период во Катастарот на недвижности се запишаа 180.000 легализирани бесправно изградени објекти. Имателите на овие објекти се стекнаа со имотен лист со право на сопственост и сега слободно можат полноправно да располагаат со објектите во правниот промет, односно да ги продаваат, да ги купуваат, да ги издаваат под закуп, да ги наследуваат, да ги оптоваруваат со хипотека итн.

Еден од посериозните проблеми со кои се соочуваат барателите за утврдување правен статус на бесправен објект е рокот за изготвување на геодетските елаборати за утврдување на фактичката состојба на бесправен објект кој за барањата за легализација што беа поднесени заклучно со септември 2011 година истече на 31 декември 2016 година.

Комората на трговци-поединци овластени геодети и трговски друштва за геодетски работи на Република Македонија достави допис до Агенцијата за катастар на недвижности со кој информира дека значителен број приватни геодетски фирми, во чијашто надлежност е изготвување на геодетските елаборати во постапка на утврдување правен статус на бесправно изградени објекти, заради зголемен обем на работата и поднесените барања, не се во можност да го испочитуваат законски утврдениот рок за изготвување и навремено доставување на геодетските елаборати. Од наведените причини, а заради заштита на потребите и интересите на граѓаните, Комората побара да се разгледа можноста за евентуално одложување

на законскиот рок за доставување на наведените геодетски елаборати со измена на одредбите од законот кои ја регулираат оваа материја.

Исто така, Агенцијата за катастар на недвижности, во согласност со своите надлежности уредени во член 8 став (2) од Законот за катастар на недвижности, врши премер во постапка на утврдување правен статус на бесправно изграден објект за лица со ниски бруто-примања до 168.000 денари годишно, како и на лица што претрпеле штета при елементарни непогоди и други несреќи во услови кога било утврдено постоење кризна состојба. Во тие постапки, во кои Агенцијата по службена должност врши бесплатна изработка на геодетските елаборати потребни за постапката на легализација на објектите на социјално загрозените лица како и на семејствата од погодените подрачја од невремето во општина Гази Баба, имаше определен број геодетски елаборати кои беа во фаза на изработка и не се доставени до барателите во законски утврдениот рок.

Со оглед на наведеното, Агенцијата за катастар на недвижности направи анализа на податоците за бројот на барањата за изготвување на геодетските елаборати за утврдена фактичка состојба по кои сè уште не е постапено, односно не се изготвени геодетски елаборати, како и на бројот на изготвените, но сè уште неподигнати елаборати, кои податоци беа доставени преку Комората од вкупно 130 приватни геодетски фирми од 141 регистрирана геодетска фирма, како и податоци од Агенцијата за катастар на недвижности, при што се констатира следново:

■ Вкупниот број на поднесени барања за геодетски елаборати до приватните геодетски фирми од 08.03.2011 година до 31.12.2016 година е 233.256.

■ Вкупниот број на изготвени геодетски елаборати, а неподигнати од странки од 2011 до 2016 година е 5.163.

■ Вкупниот број на поднесени барања за кои не се изготвени геодетски елаборати е 9.826.

■ Вкупниот број на поднесени барања за изготвување бесплатни геодетски елаборати за легализација на бесправно изградени објекти е 8161 од кои 7885 се завршени, а 276 геодетски елаборати сè уште се во фаза на изработка во Агенцијата за катастар на недвижности.

Со оглед на тоа дека вкупниот број на геодетските елаборати кои од наведените причини не се доставени до имателите на бесправни објекти е 15.265 елаборати, а при тоа имајќи предвид дека правните последици поради недоставување на геодетските елаборати во согласност со Законот за постапување по бесправно изградени објекти би биле на штета на граѓаните на Република Македонија, од кои дел се и социјалноранливи категории, Агенцијата за катастар на недвижности ја информираше Владата на Република Македонија со предлог за одложување на рокот за доставување на геодетските елаборати. Со оглед на тоа дека во моментот Република Македонија има техничка влада, ова прашање треба да биде приоритетно за решавање на новата влада на Република Македонија.

■ Го воведуваат адресниот регистар, како ќе го воспоставите и кои се бенефициите од него?

ТРПЕСКИ: Адресниот регистар е еден од клучните регистри во секоја западноевропска држава, па и во Република Македонија.

Со законот за катастар на недвижности од 2013 година, Агенцијата за катастар на недвижности ја прошири својата надлежност за воспоставување и управување со Графичкиот регистар на улици и куќни броеви, како дел од адресниот регистар на Република Македонија.

Европската комисија во 2014 година донесе директива за стандардизација на адресите во согласност со INSPIRE директивата, D2.8.1.5 Data Specification on Addresses – Technical Guideline, издадена на 17.04.2014 година. Во неа се утврдени стандардите и најдобрите практики од ЕУ за воспоставување адресен регистар.

Имајќи ги предвид стандардите и насоките од оваа нова директива, Владата на Република Македонија формираше мешовита работна група со цел изготвување нов закон за адресен регистар во кој ќе бидат спроведени стандардите од истата, а истовремено ја задолжи Агенцијата за катастар на недвижности да почне со пилот-проект со четири општини со цел практично спроведување на новите стандарди.

Работната група го изготви новиот закон за адресен регистар и тој е во владина процедура, додека Агенцијата за катастар на недвижности почна со воспоставување на системот со цел успешно спроведување на новиот адресен регистар во пилот-општините.

Концептуалниот модел на адресниот регистар се базира на принципите на воспоставување единствен мултифункционален информациски систем кој овозможува интеграција на различни независни информациски системи или сервиси.

Адресниот регистар ќе се состои од неколку компоненти:

■ **Адресна компонента** - таканаречен „локатор на адреси“, на пример, број на адреса, описни податоци за адресата кои му овозможуваат на корисникот да ја разликува од соседните адреси. Адресата има голем број и други атрибути вклучувајќи единствен идентификатор.

■ **Графичка компонента** - географска положба која овозможува да се лоцира адресата во просторот. Географската положба на секоја адреса е претставена со просторна точка вклучувајќи и информации за нејзиното потекло.

■ **Документ менаџмент компонента** – сервис за пребарување и интеграција во различни независни информациски системи (OGC базирани компонента), како и вклучување на податоците по пат на OGC сервиси (WMS/WFS) во Геопортали со што ќе се овозможи графички

Со оглед на тоа дека во моментот, покрај редовната постапка, постои и ВП-постапка за регистрација на имот, при која донесувањето решение за данок на промет на недвижности од страна на градоначалникот не е услов за регистрација на имотот во Катастарот на недвижности, препорачуваме граѓаните и правните лица да ја искористат оваа законска можност со цел да не дојде до комплетно блокирање на пазарот на недвижности во Република Македонија

Пишува | Александрија Сивковска

Агенцијата за катастар на недвижности за само неколку години израсна во респектабилна институција која воведо многу новини во своето работење со цел да се олесни пристапот на граѓаните до нивните услуги, да им помогне да го регулираат статусот на своите недвижности. Со еден збор, стана институција на која граѓаните ѝ веруваат и ја чувствуваат како партнер во решавањето на сите проблеми од оваа сфера. Првиот човек на Катастарот, Славче Трпески, во интервјуто за „Република“, зборува за новините кои се воведени во институцијата, за проблемите со кои се соочува пазарот на недвижности, за перспективите.

преглед (map viewer) на податоците од адресниот регистар.

- **Регистарска (workflow) компонента** – која ќе управува со процесите и процедурите за сите промени во регистарот на адреси - адресниот регистар и промени на податоци во Геодетско-катастарскиот информациски систем (ГКИС) кои се поврзани со адресниот регистар.

За недвосмислено да се идентификува адресата во еден поширок контекст, адресата мора да биде поврзана со неколку „адресни компоненти“ кои ја дефинираат нејзината локација во одредена географска област. Секоја од компонентите на адресите претставува просторен идентификатор, како, на пример, назив на улица (името на еден пат), населено место, поштарски код, општина, регион или држава.

Покрај софтверот дел, Агенцијата за катастарот на недвижности на почетокот на јуни ќе почне со теренското прибирање адресни податоци и тоа во скопските општини Кисела Вода и Зелениково, како и во градовите Гостивар и Свети Николе. Врз основа на реализираниот проект, општините во следната фаза ќе треба да направат нумерирање и обележување на утврдените адреси на терен. При спроведувањето на адресниот регистар, благодарейќи на МАТРА-проектот финансиран од Кралството Холандија, Агенцијата ќе има експертска и техничка поддршка од стручни лица од холандскиот катастар. Адресниот регистар во иднина ќе содржи просторни и описни податоци за улиците и куќните броеви и ќе биде поврзан со Регистарот на просторни единици.

Со адресниот регистар по електронски пат ќе бидат поврзани Министерството за внатрешни работи, Централниот регистар, Единиците на локалната самоуправа, Државниот завод за статистика и други државни, но и приватни субјекти, како банки и други провајдери на јавни услуги, со цел истите да имаат ажурни адресни податоци во своите бази. Адресните податоци ќе бидат јавно достапни до сите правни и физички лица.

- **Профункционира и геопорталот на Агенцијата за катастар. Што добиваат граѓаните и фирмите со оваа услуга?**

ТРПЕСКИ: Дигитализирањето на податоците и примената на новата технологија од областа на геoinформатиката ни овозможува податоците од Катастарот да ги направиме подостапни до граѓаните. Така, на пример, денес секој може да нарача имотен лист од дома, од канцеларија, во движење и од кој било дел на светот електронски 24 часа. Исто така, за да ги стимулираме граѓаните да ги користат некои од дигиталните податоци, направивме тие да се за 20 проценти поевтини од хартиените.

Покрај податоци од Катастарот на недвижности, на геопорталот се достапни и геодетски, картографски и податоци од регистарот на просторни единици за целата територија на Македонија.

Податоците што се издаваат во електронска форма се официјални и се потпишани со дигитален сертификат на Агенцијата за катастар на недвижности. Тие се јавни исправи кои може да се користат пред други државни органи, банки и други институции што имаат информациски системи. Издадените податоци во хартиена форма се испорачуваат на адресата наведена во барањето преку брза пошта.

До овој момент преку геопорталот имаме нарачано вкупно 24.915 продукти од Агенцијата за катастар на недвижности, од нив 24.823 се податоци во електронска форма, додека само 92 се нарачани хартиено и по брза пошта се испорачани до граѓаните. Покрај имотни листови, од геопорталот се начрчувале и координати, ортофото карти, податоци за надморски височини и граници на населени места.

- **Воведена е ВИП-постапка за регистрација на имотите за шест дена. Колку се користи оваа услуга?**

ТРПЕСКИ: Агенцијата за катастар на недвижности од 1 јануари 2016 година ја вовеле ВИП- постапката за регистрација на имот како забрзана процедура за регистрација на трансферот на недвижностите, односно како алтернативна процедура на постојната регуларна процедура за регистрација на недвижностите. ВИП-постапката, сепак, не доживеа соодветна промоција и уверен сум дека голем број од граѓаните сè уште не знаат дека има и скратена постапка преку која за многу краток период би го регистрирале својот имот.

Според извештајот „Дуинг бизнис 2017“ изготвен од страна на Светска банка, во индикаторот регистрација на имот во Република Македонија се детектирани седум процедури кои треба да се поминат за да се регистрира одредена недвижност во катастарот и истите се во времетраење од 30 дена. Најголемиот број денови во оваа редовна процедура за регистрација на имот се губат при наплатата на данокот за трансфер на недвижности, кој го наплатуваат општините каде што се потребни и до три недели за да се заврши оваа постапка.

Со ВИП-процедурата за регистрација на недвижности им се овозможува на граѓаните да ја регистрираат својата недвижност преку само три чекори кои се во времетраење од 6 работни дена. Процедурата се почнува кај приватен проценител кој во рок од три дена треба да изготви извештај за процена на недвижноста која е предмет на промет, потоа да пополни аконтативна даночна пријава и целокупната документација да ја препрати кај нотар или адвокат кој е избран од страна на продавачот и купувачот на недвижноста за да ја продолжи постапката, односно да изготви договор за купопродажба на недвижноста. По завршувањето на оваа постапка, нотарот е надлежен во рок од два дена да изврши префрлање на средствата наменети за данокот на трансфер на недвижности на сметка на општината, да направи солемизација на договорот за купопродажба и да стави клаузула за платен аконтативен данок. Потоа нотарот по електронски пат ги испраќа документите до Агенцијата за катастар на недвижности, каде што

се врши регистрација на недвижноста во Катастарот на недвижности во рок од еден работен ден.

Досега во Агенцијата за катастар на недвижности се регистрирани десетина ВИП-постапки, што за период од една година е многу мал број, сепак сметаме дека ваквата ситуација, пред сè, се должи на неинформираноста на граѓаните за постоењето на една ваква постапка и се надеваме дека во иднина оваа постапка ќе стане доминантна при регистрирањето на имот во Република Македонија.

- **Дали во овој период може да се купуваат и продаваат станови со оглед на тоа што со престанување на мандатот на досегашната локална власт не можат да работат даночните одделенија во општините?**

ТРПЕСКИ: Регуларната постапка за регистрација на имот предвидува задолжително плаќање данок на промет на недвижностите пред трансакцијата да биде регистрирана во Катастарот на недвижности. Во согласност со Законот за даноците на имот, градоначалникот на општината, односно градоначалникот на град Скопје донесува решение за утврдување данок на промет на недвижности, што значи доколку градоначалникот нема мандат, нема да биде во можност да го потпише даночното решение, а со тоа се доаѓа и до блокада на пазарот со недвижности.

Со оглед на тоа дека во моментот, покрај редовната постапка, постои и ВИП-постапка за регистрација на имот, при која донесувањето решение за данок на промет на недвижности од страна на градоначалникот не е

услов за регистрација на имотот во Катастарот на недвижности, препорачуваме граѓаните и правните лица да ја искористат оваа законска можност со цел да не дојде до комплетно блокирање на пазарот на недвижности во Република Македонија.

- **Кои се актуелните проекти на кои се работи во моментот и кои се плановите за нови проекти и услуги за во иднина?**

ТРПЕСКИ: Агенцијата за катастар на недвижности минатата година изготви нов тригодишен стратешки план за работа за периодот 2017-2019 година, во кои се предвидени повеќе од 20 нови проекти, а како позначајни би ги издвоил следниве.

Решавањето на проблемите што ги имаат граѓаните со меѓите, настанати како последица од авионските снимања кои се правени од 1958 до 2005 година, на начин што ќе се направи нов премер на сите парцели каде што има навлегување на едни комшии кај други.

Планирано е да се направи и нов премер во руралните подрачја, ќе се изврши премер на сите шуми, ливади, земјоделско земјиште, се со цел од една страна да ги подобриме податоците на Катастарот, а, од друга страна, секоја педа државно земјоделско земјиште да се запише во Катастарот и понатаму преку Министерството за земјоделство да се понуди на земјоделците да го изнајмат под закуп.

Планирано е да се изврши премер на сите инфраструктурни објекти во државна и општинска сопственост.

Со реализација на овој проект ќе се добие јасна слика за целокупната инфраструктура во државата со што ќе се олесни планирањето на идните инфраструктури и истите ќе се заштитат од можни оштетувања.

Со новиот стратешки план е предвидено да се искористи последниот збор на технологијата и ќе се направи нова ортофото карта и ласерско скенирање на целата територија на Република Македонија, со што ќе се добијат високопрецизни дигитални висински модели на теренот и многу други податоци кои ќе најдат голема примена во катастарот, урбанизмот, земјоделството, заштитата на животната средина, како и за потребите на многу други институции каде што се потребни геопросторните податоци. Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство во периодот мај-јуни 2017 година е предвидено да изврши аерофотогеометриско снимање на целата територија на Република Македонија и до крајот на 2017 година да се изготват ортофото карти и дигитален модел на теренот.

Со стратешкиот план е предвидено и правење на масовната проценка на недвижностите со што секоја недвижност во државата ќе ја добие својата пазарна вредност, а масовната проценка ќе послужи за развој и стабилизација на пазарот на недвижности како и за подобро и поефикасно следење на трансакциите на недвижностите и ќе им стои и на располагање на сите заинтересирани граѓани и бизнис заедница.

Во соработка со Државниот архив е планирано да се почне со масовен превод на 2 милиони турски тапии за период од 1847 до 1912 година кои Агенцијата за катастар на недвижности ги доби од Катастарот на Република Турција, за кој проект веќе 20 студенти ја искористија државната стипендија и веќе се на универзитетите во Турција и го изучуваат старотурскиот јазик. На барање на граѓаните и бизнис заедницата во катастарот ќе се запишуваат осигурителните полиси, сертификатите за енергетската ефикасност и гаранциите за градба на новоизградените објекти, со цел за секоја недвижност да се обезбедат сите потребни информации за инвеститорите, а на меѓународен план е планирано поврзување на катастарот со регионалните и европските геопросторни системи. ■

Рекоа, не порекоа

**ЈОХАНЕС
ХАН**

Денеска ние сме во ситуација во која изборниот процес за општите избори на 18 јуни е поставен

и изборите ќе се одржат без учество на главните опозициски партии. Ова е намерен избор од страна на сегашната опозиција да не се кандидира за изборите, што јас треба да го почитувам тоа, но, во исто време, од демократска гледна точка длабоко жалам за оваа одлука. Албанците бараат и заслужуваат избори што обезбедуваат широка политичка понуда и почитување на изборните стандарди. Сепак, демократскиот процес мора да продолжи, дури и ако некој се реши да остане надвор.

**НИКОЛА
ГРУЕВСКИ**

Претставниците на политичките партии се договорени локалните

избори да се одржат на 15 октомври годинава. Се надевам дека СДСМ овој пат нема да промени и да отстапи како што знаеше често да прави во минатото. Кога ќе видат дека губат, па да пролонгираат и да бараат алиби. И се надевам дека ќе размислат уште еднаш за предвремените парламентарни избори, кое беше и останува наше барање со кое ќе се разјаснат многу работи на политичката сцена што се случија по изборите и со кои ќе им се даде можност на граѓаните да го кажат својот став за тоа што го правеа и СДСМ и ВМРО во периодот по изборите.

**ТАЊА
КАРАКАМИШЕВА -
ЈОВАНОВСКА**

Стореното казниво дело не може да создаде законска легитимност на новата власт. Ниту една партија не смее да се надева дека ќе дојде легално на власт преку свесно и дрско кршење на законите и со мамење на гласачите.

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Агим Нухиу

МИНИСТЕРОТ НЕ Е ОД ТУКА

Роген на:
24 август 1977 година во
с. Слашина, Тешово

Образование:
Доктор на правни науки
– Правен факултет -
Универзитет во Тирана

Професија:
кадровик

мустаки беше само јадица за некои медиуми – го наредија со лавори и со сите пера испишаа историја за етичките квалитети на министерот од ДУИ. Но, и да ги разбере човек – ДУИ го молат, па одамна престанаа да го лутат.

Така, министерот со најава, кој е министер нешто повеќе од четири месеци – за оние кои никогаш никаде не го виделе наместо да ја поднесе својата, поднесе ред оставки во МВР, небаре е семокен во фирмата на

Од најавената оставка нема ниту О. Министерот, кој пред камерите покажа морал, зад камерите докажа дека не морал. Театарот со божемни солзи и мрсули и покајание под

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

тата си. Професионално, нема што. Осилен од идејата за насилно преземање на власта или, пак, од фотелјата на клупскиот колега Талат, а можеби и од некое ветување, човекот кој четири месеци предеше во министерското столче, почна да 'рже по телевизии.

Нухиу во интервју за телевизијата „Алсат-М“, повикувајќи се на гласини, посочи на наведен план за употреба на Армијата за време на случувањата во Собранието на 27 април.

■ Има гласини што сè уште не можам да ги потврдам дека полицајците се повлекле во вршењето на законските обврски затоа што слушале од други дека треба да чекаат уште малку за да може потоа и претседателот на државата да дава наредба за излегување на војската, да се прогласи вонредна состојба и така натаму, но овие се прашања кои ги има во рамките на службите во МВР, но не сакам да потврдам такво нешто затоа што сè уште ги немаме аргументирано - изјави Нухиу.

Експресно, Кабинетот на претседателот Ѓорге Иванов го повика министерот да ги појасни податоците и информациите искажани во интервјуто за телевизија „Алсат-М“ за постоење сценарио кое би послужило како повод за прогласување воена (член 124 од Уставот на Република Македонија) или вонредна состојба (член 125 од Уставот на Република Македонија) од страна на претседателот и употреба на АРМ, поврзани со насилниот влез во Собранието на 27 април.

■ Кабинетот на претседателот на Република Македонија смета дека во јавноста постои опсесија со

лажни вести да се изврши делегитимирање на институциите, односно на претседателот на Република Македонија. Го повикуваме министерот да ја проучи глава 7 од Уставот, каде што е пропишана одбраната на Републиката, воената и вонредната состојба за да не прави претстава и креира лажни вести. Својата неспособност да го раководи Министерството не смее да ја прикрива обвинувајќи други институции - се вели во реакцијата.

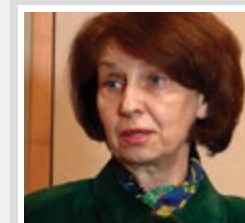
Од Нухиу дознавме дека неодамна дознал оти не функционира интерниот систем за снимање на командите во МВР. Среќа што народот го искал гневот, инаку уште 3 пати по толку да министеруваше, не ќе дознаеше.

■ Тоа е систем за комуницирање со команди кој се прави внатре во МВР и имаме три сервер-оператори кои треба да бидат поврзани со апаратот за снимање на сите команди. Јас веднаш побарав вештачење дали се снимени сите команди, кои биле дадени преку тетрасистемот. Повикав експерт од Германија и тој направи проценка дека два сервера, за жал, не биле поврзани со апаратот за снимање на команди и било констатирано дека такво нешто не функционира не од сега, туку од 2014 година. Зошто не работеле, одговор треба да дадат органите кои треба да го водат процесот на истрага за кривична одговорност и се разбира се бара проценка од експертите или посебно екстра-вештачење.

Изгледа цело време сме имале вистински човек на погрешно место. На многу важно место, човек кој е вешт да се прави дека не е од тука. ■ (Р.Р.)

Рекоа, не порекоа

**ГОРДАНА
СИЛЈАНОВСКА**

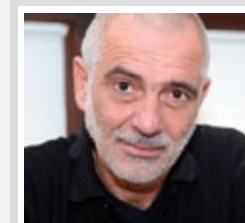
Во унитарни држави, на пример, химна, грб, знаме се едни, значитоа ја персонификува унитарноста. Затоа, кога велам, треба да се воздржиме, пеенето на химната на Албанија во парламентот или поставувањето знаме покрај македонското, исто така, значи поделен суверенитет, на симболичко ниво.

**АНТонио
МИЛОШОСКИ**

Заканата кон татко ми ја сметам за индиректна закана и притисок кон мене, поврзана со мојата политичка активност и мислење. Но, нема потклекнување, ниту повлекување. Борбата со демократија, со говор, со став, со патриотизам за татковината, ќе продолжи со несмален ентузијазам! А за крими-политичкото подземје, една порака, не бидете убави кукавици, оставете ги на мира нашите стари, нашите жени и деца! Да живее Македонија!

**БОРИС
ДАМОВСКИ**

Овие нови форми, пред сè, правната, одземаат време, енергија и ресурси, на кои ќе мораме да посветиме посериозен пристап. Оваа претставка до Уставниот суд е најбрзиот легален чекор што може да го преземеме, додека се работи на комплексната тужба, која веќе ја најавуваме две недели, таа ќе биде сеопфатна и таа нема да биде едноставен документ. Буквално, ќе биде трактат во кој ќе се обвинат сите фактори што ја предизвикуваат оваа повеќегодишна криза во Република Македонија. Од таа тужба нема да биде поштедена ниту меѓународната заедница, нејзините соработници на терен, разните посредници меѓу партиите, шпекулантите за изворот на местенката за случувањата во Собранието и ќе ни одземе многу време и енергија и средства.

ТРИГОДИШНОТО ЦРВОСУВАЊЕ НА МАКЕДОНСКОТО НАЦИОНАЛНО ТКИВО ПО УКРАИНСКИ РЕЦЕПТ

Од непризнавањето на парламентарните избори во 2014 година, преку пораз на изборите во 2016 година, до мандат во 2017 година. Сесрдна поддршка на некои амбасади, многу Соросови пари, шарена променада, криза, загрозување на безбедноста и на унитарноста на државата, флертување со тиранските апетити, купени албански гласови и, најлошо од сè – преку ништење на македонскиот народот до уништување на Македонија. По овој редослед СДС низ годините еволуира од безидејно во исфрустрирано чудовиште со привидно чувство на моќ

Од парламентарните избори во 2014 година Македонија имаше ретка можност три години да тапка во место, одвреме-навреме враќајќи се неколку чекори назад во развојот на демократијата со една цел – СДСМ да се дограби до власт по секоја цена и без да се почитува волјата на народот изразена на парламентарни избори.

Цената на „по секоја цена“, секако, ја плати народот. Од својот џеб и по неговиот грб. Но, да одиме со ред.

СДСМ не ги призна резултатите од двојните парламентарни и претседателски избори во 2014 година и реши да не влегува во Собранието. Сè додека Договорот од Пржино не им обезбеди „полувласт“ со техничка влада, пратениците на СДСМ нишаа врата и земаа плата.

На улица ги извадија студентите, кои, божем, излегле за своите права, па децата средношколци, политички се ангажираа, исто така, за своите права. На улица правда бараа и хонорарците, но

Студентски протести

во заднината и овој пат се насираа контурите на розата-тупаница.

Улицата стана место и за пресметка и за собирање членство за новите политички амбиции меѓу Албанците, се злоупотреби судскиот процес „Монструм“.

Следната година почна со невидена ароганција на немоќната гладна опозиција – Заев го уценува Груевски со тајно снимени телефонски разговори, кои ги добил од странски служби. Власта, пак, поднесе кривична пријава за „шпионажа и насилство на претставници на највисоки државни организации“.

Во февруари со фанфари СДСМ почна со објавување монтирани аудиоматеријали. Организира и собира во Универзалната сала во Скопје, а го чепнаа и Бранко Црвенковски, колку да се сети да седи мадро.

На 2 мај партијата одржа конгрес во Куманово.

38 повредени полицајци со бекатон-плочки, метални прачки и шишиња, руиниран државен имот, искинато македонско знаме и три ефективни и 11

СДСМ ги враќа мандатите по парламентарните избори во 2014 година

Во февруари со фанфари СДСМ почна со објавување монтирани аудиоматеријали

условни затворски казни - епиглот на насилните протести на 5 мај пред Владата. Луѓето беа дојдени подготвени. Дојдоа да ја предизвикаат полицијата да има немири и да претстават дека полицијата го тепа народот.

Уште беше свежа крвта на осумте полицајци што го положија животот на 9 мај во Куманово во полициската акција против терористичка група во населбата Диво Насеље, кога СДСМ на 17 мај организира протест во Скопје, на кој доби „поддршка“ од 113. косовска бригада, на кој се слушаа скандирања УЧК, УЧК, се вееја знамиња на Голема Албанија. Поддршката за 113. бригадата е, всушност, поддршка

за терористите што беа разбиени во Куманово, бидејќи најголемиот број од нив беа членови на оваа расформирана бригада. Луѓето со кои се прегрнуваше Заев беа поддржувачи на терористите во чијашто акција за разбивање загинаа осумтемина македонски полицајци.

Два милиона Македонци видоа како струмичкиот градоначалник бара мито од 200.000 евра од сограѓанин, бизнисмен.

Договорот од Пржино од 2 јуни требаше да даде основа за надминување на кризата со предвремени избори на 24 април 2016 година. Сведоци сме дека тој договор не успеа.

СДСМ на 17 мај организира протест во Скопје, на кој доби „поддршка“ од 113. косовска бригада, на кој се слушаа скандирања УЧК, УЧК, се вееја знамиња на Голема Албанија

ТЕМА НА НЕДЕЛАТА

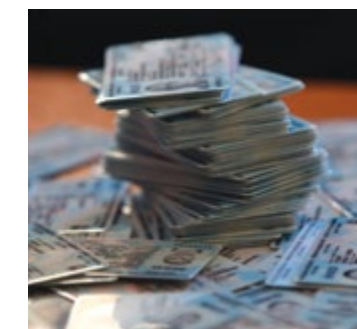
„По 60 дена протесно кампување, се расформира Кампот на слободата пред зградата на македонската влада, се собираат шаторите, столовите...“. Опозицијата зад себе остави штета од еден милион денари. Кампот се растури по договорот за законско решение со кое 100 дена пред секои избори на сцена ќе настапи преоден премиер.

Во септември 2015 година опозицијата се врати во Собранието, а потоа во владата седнаа технички министри и заменици-министри, се воведо терминот „вето од дополнителниот заменик-министер“, нови функции, лик и ингеренции на ДИК, СЈО, па нови закони за да може сето тоа да функционира...

Во меѓувреме Заев си ја практикува старата навика - си лаже. Официјален Израел испрати остар демант по интервјуто на Заев по средбите во Израел. Средбата со Заев била „куска и куртоазна“.

Специјално јавно обвинителство и Катица Јанева. Иако требаше да биде независно тело, игра по променливите правила на СДСМ.

Годината приврши со нов стрес - „Фабрика за афери“, „Фалсификуваните пасоши“ од минатата година на идентичен начин добија продолжение – со откривање фалсификувани лични карти. Брзата акција на обвинителството „ја подели“ полицијата – откри фабрика за изработка на документи кај членови на СДСМ, блиски до Заев и до министерот Спасовски, кој молчи иако на функцијата дојде со најава за решавање на овој случај.

СЈО не даде одговор за тоа кој прислушувал и каде исчезнаа 500.000 разговори

Термините „редефинирање“, „кантонизација“ и „федерализација“ ја обележаа годината во која Македонија го преживеа најголемиот удар на државноста. Резултатите од изборната игра од 365 дена не внесуваат во година на долги преговори. Трипати договорани, двапати одложувани избори, целата година беше подготовка за изборниот инженеринг во кој е втурната државата со крајна цел – нејзино дефинитивно разнебитување и газење врз Македонецот со барања за откажување од државните симболи и од името.

СЈО не даде одговор за тоа кој прислушувал и каде исчезнаа 500.000 разговори. СЈО не даде одговор ниту каде ги троши парите додека Јанева бараеше Собранието, кое не го признава, да ѝ го продолжи мандатот.

Преку обид за воведување секојдневна улична демократија, неколку пати беше избегнат отворен судир меѓу граѓаните, но и заземање институции. Главна улога имаа продолжената рака на СДСМ и финансиерот Сорос, лажниот граѓански концепт „Шарена револуција“.

По неколкуте протести пред Уставниот суд се најави обид за заземање на институцијата, по што се организираше друга група, која дежураше пред објектот. Меѓу двете насобрани толпи беше поставено силно полициско обезбедување, додека актуелни-

Шарена револуција

от технички министер во МВР ја предводеше групата што насила сакаше да урне еден од столбовите на државата. Како иницијална каписла за насилство беше искористена одлуката за аболуција кога насилството организирано се излеа прво пред народната канцеларија на претседателот на РМ, а потоа секојдневно беа напаѓани институции, споменици, културни обележја од лажниот граѓански сектор, кој потоа си најде свое место на пратеничките листи на СДСМ. Не смее да се заборави дека со почетокот на насилствата, палењата и кршењата, Зоран Заев спомнуваше украинско сценарио.

Кон крајот на јуни кога беше исцениран обид за уривање на споменик спроти Собранието за да се предизвика отворен судир со полицијата. И додека траеше уништувањето на институции-

те со боење и со кршење, во што отворено учествуваше СДСМ, на годишнината од „Диво Насеље“ демонстрантите им посакаа на полицајците „Куманово да ви се деси“.

Првите обиди за ескалација на состојбата се покажаа преку незаконското ангажирање на „алфите“ кога Јанева од влегувањето во МВР направи спектакл, но и со дејствувањето на незаконските кадровски решенија на сите нивоа воопшто.

ДИК, под раководство на Чичковски од СДСМ, со објавувањето на непочистените списоци добиени од МВР под техничко министерување на Спасовски беше во функција на „фантомизирање“ на гласачите иако на него се најдоа многу звучни имиња од СДСМ.

Изборите предвидени за 24 април се одржаа на 11 декември, а изборниот циклус заврши со јавниот спектакл на ДИК за одлуката за прегласување на едно место во тетовско Теарце.

Новата година почна со потпишувањето на тиранската платформа на албанските партии од Македонија на чело со Еди Рама. СДС никогаш јавно не се откажа од овој срамен документ, а Заев не гледаше ништо лошо во него.

За сето ова време на лудило за Пендаровски, Фрчкоски, Најчевска, Рашковски народот беше „безмозочно стадо овци, кое треба да се преваспита со неколку шамари“, Едмонд Адеми посакуваше крвави улици, а за Чомовски инсистирањето на концептот „македонскиот како единствен службен јазик“ беше фашизоиден. ■ РР.

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА „ЏУДИШАЛ ВОЧ“ ТВРДИ:

ДИРЕКТОРОТ НА ФБИ НЕСООДВЕТНО ЈА ШТИТЕШЕ КЛИНТОН И ОД ПОСЛЕДИЦИТЕ НА КРИМИНАЛНО ОДНЕСУВАЊЕ

Претседателот на „Џудишал воч“, Том Фитон, во четвртокот дискутираше за сведоштвото на директорот на ФБИ, Џејмс Коми, во Конгресот со водителот на „Сириус ХМ“, Алекс Марлоу, во радиоемисија на „Брајтбарт“

Хилари Клинтон го обвини Коми за нејзиниот пораз на изборите во 2016 година, но Марлоу тврди дека ако Коми го прикрил откривањето на ФБИ дека Клинтон неодговорно постапувала со класификувани материјали, овозможувајќи да бидат испратени до осрамотениот поранешен конгресмен Ентони Вајнер, тоа би било крајот на ФБИ какво што го знаеме.

• Ако тоа е точно, тоа ќе биде крајот на ФБИ какво што го знаеме - се согласи Фитон. Коми е многу заинтересиран да си ја заштити репутацијата и зошто требало да го направи ова или она.

• Коми постојано и несоодветно ги штитеше Хилари Клинтон и нејзините главни помошници од последиците на нивното криминално однесување со непочитување на

законите, фокусирајќи се на сè освен на главниот проблем - зошто не ја гонеше? Зошто не го препорача нејзиното гонење? Зошто им беше доделен имунитет на сите тие лица? Зошто тој рече дека е потребно да се докаже намерата кога, всушност, на сите тие им беше потребно крајно невнимание, што беше докажано надвор од основано сомнение и тој, сепак, ја имал намерата? - праша тој.

• Проследувајќи го сведоштво, главно, Алекс и јас се уверивме дека „Џудишал воч“ и сите критичари на начинот на кој Министерството за правда и ФБИ се справија со тоа за

• **Зошто не ги обезбедиле сами преку големата порота или судски покани или други постапки за спроведување на законот?** - праша тој.

• **Се чини дека ги следат нашите траги. Не верувам дека Коми бил воодушевен за тоа. Тој секогаш беше загрижен за вмешување во политиката, а тоа го потврди и на сведоштвото. Ако тој бил загрижен за тоа, можете да замислите колку би бил нервозен ако следеше покревање обвинение, нешто што тој сака да се направи со оглед на тоа што тој потврди дека е мешање на Министерството за правда и недостиг на добра волја?**

• **Тој само го истакнува фактот дека тој не треба да биде директор на ФБИ; Министерството за правда било толку целосно корумпирано што тој не може да им верува ни за обична ситница; и истрагата за Хилари Клинтон треба да биде повторно отворена од страна на некој независен и сериозен, а Коми не треба да има никаква врска со тоа** - тврдеше Фитон.

Постои преседан за тоа. Се секавам на почетоките на администрацијата на Обама - можеби и се секавате на тоа - се секавате ли на истрагата за четирицата припадници на ЦИА кои беа обвинети за користење напредни техники на испрашување? Тие беа ослободени од страна на администрацијата на Буш. Администрацијата на Обама дојде и повторно покрене истрага за нив. Тоа е она што треба да се направи со Хилари Клинтон, советувааше тој.

Марлоу праша за новиот стандард на „криминални намери“ како услов за обвинението, кое се чини дека се однесува само на богати и моќни поединци како Хилари Клинтон.

• **Не знам зошто Коми лажно наведува што е законот**

повторно под заклетва пред Конгресот. Нема потреба да се гони некој за злоупотреба на класификувани информации. Замислете, ако некој е толку невнимателен за класификувани информации што ги става на интернет, секако дека ќе биде гонет, и треба да биде. Тоа е она што го направи Хилари Клинтон - одговори Фитон.

• **Не само тоа, но да речеме дека рекле: Ајде да бидеме сигурни бидејќи ќе биде тешко да ја гониме, ајде да бидеме сигурни дека имаме повеќе од само небрежност. Да речеме дека ни треба и намерата. Па, Клинтон беше постојано предупредувана - како што откриваат документите на „Џудишал воч“ што ФБИ ги искористило - да не користи одвоен систем од системот на Стејт департментот поради безбедносни причини. Таа призна дека имало предупредувања, но, сепак не ги послушала. Без разлика како го претставуваат тоа, тие имале случај** - продолжува тој.

Друго откритие на „Џудишал воч“ што Марлоу го наведе беше откривањето на електронските пораки на Абедин кои покажуваат дека Фондацијата „Клинтон“ и Стејт департментот се поврзани со Хаити, врска што претходно ја откри Питер Швајцер во својата книга „Парите на Клинтон“.

• **Имаше некои пораки кои покажуваат дека речиси веднаш по страшниот земјотрес во Хаити во 2010 година имало конференциски повик, во кој била вклучена и Фондацијата „Клинтон“** - објасни Фитон.

• **Г-ѓа Клинтон вети дека ќе има гранична линија меѓу Фондацијата „Клинтон“ и Стејт департментот, што нема да се премине. Но, сепак, се премина, и подоцна се дозна дека Бил Клинтон и неговата Фондација ефикасно раководат со операции на американската влада, и покрај ветувањата на Клинтон дека тоа нема да се случи кога таа беше државна секретарка на САД бидејќи таа мораше да го направи тоа за да ја добие таа позиција, ветувајќи светла линија меѓу Фондацијата „Клинтон“ и нејзината канцеларија на државна секретарка, бидејќи постоеше загриженост за тоа кај републиканците и демократите, па дури и во Белата кука, Белата кука на Барак Обама** - рече тој.

Марлоу ја критикуваше најавата на претседателот на Трамп дека Клинтон нема да биде под истрага понатаму и праша како може да се донесе таква одлука кога релевантни факти од случајот сè уште се откриваат.

• **Добротворното толкување на тоа е дека тоа е реактивен коментар и дека тој навистина не верува во тоа** - рече Фитон за изјавата на Трамп за ова прашање.

• **Јас навистина не верувам дека тој мисли дека тоа е така. Технички гледано, тој не може да ја гони Хилари Клинтон. Оперативното прашање е дали Министерство за правда сега ќе вработи**

луѓе во администрацијата на Трамп што разбираат кои се нивните улоги, должности и обврски кон американскиот народ и ќе ја вршат својата работа?

• **Сè што барам е политичарите да се симнат од вагата на правдата и да му овозможат на обвинителството да постапи против Хилари Клинтон. Секако и истрага или голема порота, која е сериозна. Тоа не мора да значи дека таа ќе биде кривично гонета, но американскиот народ ќе се увери дека лажираната игра што се одвиваше минатата година нема да се случи повторно и дека, конечно, целосно ќе се истражи тоа што се случило** - изјави тој. ■

Извор: „Брајтбарт“
Превод: Ана Цветаноска

време на администрацијата на Обама се во право дека треба да се отвори истрагата за Хилари Клинтон. Тој продолжува да ни кажува други причини зошто треба да се отвори истрага откривајќи дополнителни кривични дела што ФБИ ги прикривало веќе осум месеци. На пример, Хума Абедин погрешно постапи со класификувани информации со тоа што ги испрати на неовластено лице да ги види, да ги разгледа или да ги има - на нејзиниот сопруг Ентони Вајнер - рече Фитон.

Марлоу потсети на „надреалниот пресврт“ на познатата прес-конференција на Коми, во која изнесе еден случај за поднесување обвинение против Клинтон, а потоа изјави дека нема да поднесе обвинение против неа.

• **Том, кој, всушност, треба да се извинува за сè негативно што кажал во врска со неј-**

зиното височество, Хилари Клинтон, но не на начинот на кој ти и јас го гледаме тоа, а тоа е дека ние сè уште не знаеме зошто не е поднесено обвинение против неа, со оглед на сето тоа што го дознавме - рече тој.

• **Токму така, се согласува Фитон и додава:**

• **Можам да разберам зошто тоа писмо беше во врска со луѓе кои биле во средината на кампањата. За однесувањето на Клинтон беше потребна истрага од ФБИ, но скандалот е тоа што истрагата на ФБИ беше несериозна.**

Тој рече дека правните постапки на „Џудишал воч“ откриле дека ФБИ користело документи на „Џудишал воч“ кои ги добиле преку Законот за слободен пристап до информации за испрашување на некои од сведоците во истрагата за Клинтон.

ВО ЕВРОПА СЕ ШИРИ ЕПИДЕМИЈА НА МАЛИ СИПАНИЦИ, ВО МАКЕДОНИЈА РАСТЕ БРОЈОТ НА НЕВАКЦИНИРАНИ

2016 година и сè уште е во тек. Досега се регистрирани 5.290 заболени лица и 25 смртни случаи. Во 2016 година се регистрирани епидемии во неколку европски земји (Франција, Ирска, Англија, Велс, Италија), а во текот на 2017 година продолжува да се регистрира зголемување на бројот на случаи на мали сипаници во повеќе европски земји. Моментално се во тек епидемии во Белгија, Австрија, Германија и во Италија. Епидемиите во Ирска, Белгија и во Австрија се епидемиолошки поврзани со случаи пренесени од Романија. Во Бугарија оваа година се регистрирани 65 случаи, и еден смртен исход од мали сипаници.

Во Македонија во текот на 2016 година и досега во 2017 година не е регистриран случај на мали сипаници. Но, опасност од пренесени случаи секогаш постои, особено кога малите сипаници ги има во соседните држави. Последните достапни податоци од Светската здравствена организација (СЗО) за вакциналниот опфат укажуваат дека во поголем дел од земјите на Европа опфатот со вакцина против малите сипаници е под оптималните 95 проценти, со тоа се зголемува потенцијалниот ризик од појава, ширење и пренесување во други европски земји, меѓу кои и во нашата земја.

« Во Македонија во последните три години расте процентот на невакцинирани деца. Што покажуваат податоци во Институтот за јавно здравје? »

СТАВРИДИС: Во согласност со извештаите за спроведена и реализирана задолжителна имунизација во Македонија, кои ги подготвува Институтот за јавно здравје, во последните три години се регистрира континуиран пад на опфатот со првата доза на МРП (мали сипаници, рубеола и заразни заушки). Во 2014 година, по седум години континуиран опфат над 95 проценти, првпат се регистрира опфат од 93,3 проценти. Во 2015 година продолжува да се намалува достигнувајќи 88,8

проценти, а во 2016 година достигнува загрижувачки 82,1 проценти. За разлика од опфатот со првата доза, кај опфатот со втора доза не се бележи така значајно намалување. Во изминатите десет години, опфатот со втора доза бил над 95 отсто, додека во 2015 и во 2016 година се регистрира опфат од 93,4 проценти, односно 93,3 проценти. Причината за падот на опфатот во најголема мера е резултат на влијанието на лобито што е против вакцинарање, кое зема сè поголем замав и во нашата земја и кое придонесува родителите да ја одложуваат или да ја одбиваат оваа вакцина кај своите деца.

« Дали поради тој процент е можно да се појави епидемија на мали сипаници? »

СТАВРИДИС: За да се постигне колективен имунитет што би спречил појава на епидемија на мали сипаници, потребно е опфатот со две дози вакцина против мали сипаници на национално и на регионално ниво да биде поголем од 95 проценти, а на локално ниво поголем од 90 проценти. Податокот што покажува намалување на опфатот укажува на фактот дека се зголемува бројот на невакцинирани, а со тоа и бројот на осетлива популација. Бидејќи малите сипаници се присутни во многу земји во Европа и во светот, пренесувањето на малите сипаници секогаш е возможно. Доколку таков случај се појави во средина на осетливи лица, невакцинирани, ширењето на болеста не е исклучено. Малите сипаници се висококонтагиозно заболување, па секој што не е заштитен со вакцина, има ризик да заболи. Лицата што не се вакцинирани од која било причина, вклучувајќи ги и тие што ја одбиваат вакцинацијата, имаат ризик да заболат и да ја шират болеста на тие што не можат да се вакцинираат поради одредени здравствени состојби или на тие што не ја достигнале возраста за вакцинација.

« Освен вакцинарање, дали постои друга заштита од мали сипаници? »

СТАВРИДИС: Единствена ефикасна превентивна мерка против заболување од мали сипаници е вакцинацијата.

Вакцината против мали сипаници е сигурна и безбедна. Најчесто се користи комбинирана вакцина, т.н. МРП, која истовремено предизвикува имунитет против мали сипаници, рубеола и заразни заушки. Во нашата земја вакцинацијата против мали сипаници е задолжителна, а се спроведува со давање две дози вакцина. Во согласност со Правилникот за имунизација, првата доза се дава кога детето ќе наврши 12 месеци од животот, а втората доза во прво одделение при почнување на основното образование (на 6 години).

« Дали невакцинираните деца ги загрозуваат и тие што ја примиле вакцината против мали сипаници? »

СТАВРИДИС: Вакцината против мали сипаници е многу ефективна, со првата доза ефективност од превенција на мали сипаници е околу 93 проценти, а со втората доза ефективност се зголемува до 97 проценти. Тоа значи дека само три од 100 лица што примиле две дози ќе заболат од мали сипаници, но само ако бидат експонирани на вирусот. Кај овие лица имунитетот на организмот не е доволен за да го спречи појавувањето на болеста, но доколку се појави болест, симптомите се многу благи. Комплетно вакцинираните лица имаат помала веројатност да ја шират болеста на други лица, вклучувајќи ги и лицата што не можат да се вакцинираат поради возраста или поради имунокомпромитираната состојба.

« Зошто се фатални малите сипаници? Како се манифестира болеста кај децата, а како кај возрасните? Какви компликации може да предизвика? »

СТАВРИДИС: Малите сипаници се манифестираат со типична клиничка слика која се развива по инкубациски период од 10-12 дена. Првите знаци се покачена телесна температура, висока од 39 степени, малаксаност, сува кашлица, црвени „плачливи“ очи, болка во грлото и течење на носот. По неколку дена се јавува типичен исип, кој почнува од главата, најчесто зад ушите, потоа го зафаќа телото, рацете и на крајот нозете. Симптоматологијата кај децата и кај возрасните е иста, со

тоа што кај возрасните може да биде посилно изразена.

Компликации од мали сипаници може да се појават во сите возрасни групи, но, сепак, децата под 5 години и возрасните над 20 години имаат поголема веројатност да развијат компликации. Најчести компликации се: воспаление на средното уво, кое може да доведе до трајно оштетување на слухот, и дијареја. Тешки компликации, кои може да имаат смртен исход се пневмонија (воспаление на белите дробови) и енцефалитис (воспаление на мозокот). Смртноста од мали сипаници е резултат на компликациите и изнесува 1-3 лица на 1.000 заболени. Најчеста причина за смртен исход кај децата е пневмонијата, а кај возрасните акутниот енцефалитис.

« Кампањата против вакцинарање трае со години. Како да им се објасни на родителите дека со вакцинарањето го штитат здравјето на своето дете? »

СТАВРИДИС: Пред воведување на вакцинацијата во 1972 година, во Македонија просечно годишно од мали сипаници заболувале повеќе од 9.000 случаи, од кои повеќе од 20 завршувале со смртен исход. Податокот дека во текот на последните три години е регистриран само еден случај на мали сипаници во Македонија укажува на ефикасноста и на ефективност на вакцината. Со вакцинарањето се штити детето не само од заболување од мали сипаници, туку и од компликации што може да имаат фатален исход. Не постои специфичен третман за мали сипаници, а вакцината е единствена превентивна мерка. Придобивките од вакцинацијата ги надминува несаканите ефекти од вакцинацијата. Вакцината против мали сипаници се употребува повеќе од 50 години. Во 2015 година околу 85 отсто од децата во светот примиле една доза вакцина против мали сипаници до нивниот втор роденден, наспроти 73 проценти во 2000 година. Во периодот од 2000 до 2015 година се проценува дека вакцинацијата против мали сипаници спречила 20,3 милиони смртни случаи на мали сипаници во светот. ■

За да се постигне колективен имунитет што би спречил појава на епидемија на мали сипаници, потребно е опфатот со две дози вакцина против мали сипаници на национално и на регионално ниво да биде повеќе од 95 проценти, а на локално ниво повеќе од 90 проценти

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фошо | **Дејан Сџанчевски**

Додека Европа се бори со мали сипаници, во Македонија расте бројот на невакцинирани деца од МРП (мали сипаници, рубеола и заразни заушки). Според извештаите за спроведена и реализирана задолжителна имунизација во Македонија, кои ги подготвува Институтот за јавно здравје, во последните три години се регистрира континуиран пад на опфатот со првата доза на МРП. Во 2014 година, по седум години континуиран опфат повеќе од 95 отсто, првпат се регистрира опфат од 93,3 проценти. Во 2015 година продолжува да се намалува

достигнувајќи 88,8 проценти, а во 2016 година достигнува загрижувачки 82,1 проценти.

- За разлика од опфатот со првата доза, кај опфатот со втора доза не се бележи така значајно намалување – вели специјалист д-р Кристина Ставридис од Институтот за јавно здравје.

« Во Европа се шири епидемија на мали сипаници, особено во оние држави каде што е намален бројот на вакцинирани деца. Колку реално е загрозува Македонија? »

СТАВРИДИС: Епидемијата на мали сипаници во Романија почна од февруари

70^e FESTIVAL DE CANNES
17-28 MAI 2017

FESTIVAL INTERNATIONAL DU FILM

CANNES

70. КАНСКИ ФИЛМСКИ ФЕСТИВАЛ

МИХАЕЛ ХАНЕКЕ ЌЕ СЕ ОБИДЕ ДА ЈА ОСВОИ ТРЕТАТА „ЗЛАТНА ПАЛМА“

Со филмот „Насоки“ и македонската кинематографија ќе биде дел од Канскиот филмски фестивал. „Насоки“ е последниот филм на режисерот Стефан Командарев, кој ќе учествува во конкуренцијата на престижната програма „Извесен поглед“ / „Un Certain Regard“. „Насоки“ е копродукција меѓу „Арго филм“, Бугарија; „Актис филм“, Германија и „Сектор филм“ од Македонија

Јубилејното, 70. издание на Филмскиот фестивал во Кан оваа година ќе се одржи од 17 до 28 мај, а во официјалната конкуренција за престижната „Златна палма“ ќе се натпреваруваат 18 филма, меѓу кои се и остварувањата на Австралиецот Михаел Ханеке „Среќен крај“, Американката Софија Копола „Пленови“ и Французинот Мишел Азана-висијус „Застрашувачки“. Ханеке ќе се обиде да ја добие третата „Златна палма“, што би било првпат во историјата на фестивалот.

Во конкуренција се, исто така, и филмовите „Вондерстрак“ на американ-

скиот режисер Тод Хејнс, „Роден“ на францускиот режисер Жак Дуајон, „Двоен љубовник“ на Франсоа Озон, „120 отчукувања во минута“ на Робин Кампило, „Окја“ на Кореецот Бонг Јон Ксо, „Затемнување“ на германскиот режисер од турско потекло Фатих Акин и „Нељубов“ на Русинот Андреј Звјагинцев.

Ќе бидат прикажани и филмот за Северна Кореја „Напалм“ на Клод Ланзалм и „Непријатно продолжение“ на Ал Гор, кој говори за климата.

Од вкупно 49 филма, кои ќе бидат прикажани на Фестивалот, 12 ги режирале

жени, што е досега најголема бројка на режисерки, чишто остварувања ќе бидат промовирани во Кан. „Златна палма“ досега има добиено само една режисерка, Џејн Кемпион.

Фестивалот ќе биде отворен со филмот на Арно Десплешин „Духот на Исмаил“.

Официјалниот постер на 70. Кански филмски фестивал, на кој се наоѓа фотографија на Клаудија Кардинале на покрив на една зграда во Рим во 1959 година, беше критикуван од страна на интернет-заедницата и феминистките, кои се незадоволни од дигиталното ретуширање на фотографијата со што актерката има послаби нозе.

Првпат во својата историја, со жири-то на Филмскиот фестивал во Кан ќе претседава шпанскиот режисер Педро Алмодовар.

■ Чест ми е да бидам на олку привилегирано место – изјави Алмодовар (67).

Шпанскиот режисер беше член на жири-то во 1992 година, кога претседател беше францускиот актер Жерар Депардје.

Филмовите на Алмодовар петпати досега биле во конкуренција за „Златна палма“, но, за жал, никогаш не ја освоиле. Тој се прослави со „Високи потпетици“, „Сè за мојата мајка“ за кој доби „Оскар“ за најдобар странски филм, „Лошо воспитување“ и „Зборувај со неа“. За овој филм доби „Оскар“ вторпат, но за најдобро оригинално сценарио.

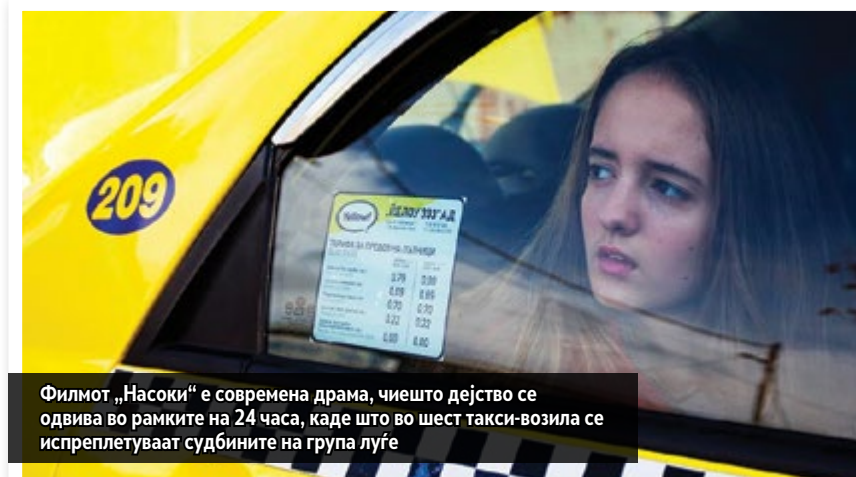
Членови на жири-комисијата се актерите Вил Смит и Џесика Частејн, италијанскиот режисер Паоло Сорентино, германската режисерка Марен Аде, корејскиот режисер Парк Чан Вок, француската актера Анјес Жауи, кинеската ѕвезда Фан Бингбин и француско-либанскиот композитор Габриел Јаред.

На црвениот тепих во Кан своето присуство го најавија американскиот актер Хоакин Феникс, Иречот Колин Фарел, Австралијката Никол Кидман, Англичанецот Роберт Патинсон, Французите Изабел Ипер, Вансан Линдон и Адел Енел.

Церемонијата на отворањето и на затворањето на Фестивалот ќе ја води италијанската актерка Моника Белучи, а мотото на годинашниот фестивал е „Радосна, слободна и храбра“. Белучи ќе го наследи францускиот актер и комичар Лоран Лафит, кој беше водител минатата година. Во улога на водители во Кан биле и Ламбер Вилсон и Одри Тату. Белучи има долга историја со Фестивалот во Кан, каде што првпат се појавила во 2000 година за да го претстави филмот „Под сомневање“ на Стивен Хопкинс, а во 2006 година беше членка на жири-комисијата со која претседаваше Вонг Кар Ваи.

■ Белучи со леснотија се снаоѓа во сите жанрови, од комедија до драма. Таа играла во филмови на престижни режисери како Френсис Форд Копола, Тери Филијам, Мел Гипсон, Спајк Ли. Нејзиниот најнов филм „Млечниот пат“ на режисерот Емир Кустурица премиерно ќе биде прикажан во Франција на 12 јули – се наведува во соопштението на Канскиот фестивал.

Главната награда на Меѓународниот филмски фестивал во Кан, „Златна

Филмот „Насоки“ е современа драма, чиешто дејство се одвива во рамките на 24 часа, каде што во шест такси-возила се испреpletуваат судбините на група луѓе

палма“ првпат оваа година ќе има дијаманти во знак на одбележување на јубилејот на оваа културна манифестација, соопшти златарницата „Шопар“, која ја изработува престижната награда.

Наградата, која има 118 грама чисто злато, оваа година ќе има 167 ситни дијаманти од 0,696 карати. „Златна палма“ во 2015 година го прослави 60. роденден. Првата награда во 1955 година му била доделена на филмот „Марти“. Наградата се изработува рачно, секоја година и е уникатна. Украсена е со 19 листа од палма и во основата е во облик на срце. Лежи на кристална перница во облик на дијамант тежок еден килограм. Уникатна е бидејќи секоја година се изработува од друг кристал. Наградата ја изработуваат седум златари на кои им е потребно најмалку 40 часа интензивна работа. Златарницата „Шопар“ избрала две занаетски задруги во Чиле, кои ја изработуваат наградата. Занаетчиите ги прават калапите за златниот дел од наградата, го леат златото, кое подоцна го полираат и го зацврстуваат на кристалот, кој доаѓа од Германија. „Златната палма“ се наоѓа во добро чуван сеф во златарницата и се предава на жири-комисијата во најголема тајност и со големо обезбедување, непосредно пред доделувањето.

Со филмот „Насоки“ и македонската кинематографија ќе биде дел од Канскиот филмски фестивал. „Насоки“ е последниот филм на режисерот Стефан Командарев, кој ќе учествува во конкуренцијата на престижната програма „Извесен поглед“ / „Un Certain Regard“. „Насоки“ е копродукција меѓу „Арго филм“, Бугарија; „Актис филм“, Германија и „Сектор филм“ од Македо-

нија. Финансиски филмот е поддржан од Бугарскиот национален филмски центар, Регионалниот филмски фонд МДМ, Агенцијата за филм на Република Македонија, како и Европскиот филмски фонд Еуримаж.

Филмот „Насоки“ е современа драма, чиешто дејство се одвива во рамките на 24 часа, каде што во шест такси-возила се испреpletуваат судбините на група луѓе – херои од сегашната балканска реалност. Во тоа деноноќие сме сведоци на некои од реалните проблеми, па дури и апсурди на денешното општество на овие простори. Преку очите на таксистите и на клиентите низ улиците, полека ја насетуваме разновидноста на секојдневието, дури и со своите најтемни нијанси. Поединечните приказни се обединети од една смрт, која, сепак, ќе даде шанса за нов живот.

Ова се приказни за очајот и за надежта за бегство, за прифаќањето и за одмаздата. За љубовта и рамнодушноста, за посветеноста и за осаменоста, поврзани во една радиомисија, која поставува прашања, но не дава одговори. Приказна за насушната потреба од трансплантација за цело едно општество, кое нема друга шанса за живот, освен со ново срце.

Покрај режијата на филмот, Стефан Командарев се потпишува и како сценарист на ова остварување, заедно со младиот талентиран драматург Симеон Венциславов. Македонскиот дел на авторската екипа ја сочинуваат костимографот Жаклина Крстевска и шминкерот Мартин Павловски. Продуценти на филмот од Македонија се Владимир Анастасов и Ангела Несторска. ■ (А.М.Б.)

НОВАТА КОНЦЕРТНА САЛА НА ФИЛХАРМОНИЈА МОРА ДА СЕ ВИДИ И МОРА ДА СЕ СЛУШНЕ!

По 73 години, Македонската филхармонија, конечно, ќе го добие својот дом, а на 21 мај свечено ќе биде пуштена во употреба концертната сала со ексклузивен настап на Симон Трпчевски и на еден од најдобрите диригенти во светот, Русинот Владимир Ашкенази. По тој повод поразговараме со директорката на Македонска филхармонија, Маја Чаначевиќ.

Разговараа: Невена Појовска
Фото: Дејан Сјанчевски

■ **Госпоѓо Чаначевиќ, Македонската филхармонија, конечно, ќе добие свој нов дом, нова концертна сала. Можете ли накусо, за почеток, да ни ја опишете внатрешноста од новиот музички храм, иако верувам дека наскоро сите ќе го видат, но малку да ни откриете дел од мистеријата?**

ЧАНАЧЕВИЌ: Неколку дена не делат од денот кога Македонската филхармонија ќе го одржи првиот концерт во новоизградената концертна сала, концерт што има историско значење и цивилизациска придобивка за

Република Македонија. По долгите години чекање, работа во несоодветни услови во Домот на армијата, смрзување во зима и задушување од топло во лето, конечно, овие уметници, можеби едни од најнапатените, ќе го почнат својот „втор“ нов живот во простор што е соодветен и достоин за изведба на музичките дела. Во концертната сала ќе ги имаме сите услови што ги имаат и најдобрите оркестри во светот. Објектот е прекрасен, изграден е во духот на времето што го живееме, со модерен, но минималистички израз, опремен со одлична

опрема за снимање и за работа на уметниците, но и со убава акустика, која ќе ѝ овозможи на публиката за првпат да ги слуша концертите на овој оркестар во простор што е специјализиран за таа намена. Концертната сала визуелно изгледа многу топло, со испрекршени сидови, кои, освен акустичките карактеристики, даваат и еден сосема поинаков визуелен ефект. Главниот влез и фоајето на овој објект, пак, се направени во бела боја и со црн мермер, а убавите заоблени тавани и галеријата ве пренесуваат во еден поинаков свет. Но, колку и да се обидувам да ја опишам убавината со која, навистина, плени оваа концертна сала, нема да успеам, тоа едноставно **МОРА ДА СЕ ВИДИ** и мора да се **СЛУШНЕ!**

■ **Изградбата на новата концертна сала на Македонската филхармонија траеше долго, но сигурно чекањето се исплатува. Но, во ова тешко време, некои ќе кажат дека залудно се трошат пари на културата. Какво е Вашето мислење?**

ЧАНАЧЕВИЌ: Навистина долго траеше оваа градба на објектот, но за мене, искрено, многу поважно беше што таа се заврши и, што е направена, навистина, квалитетно. Секогаш може да се најдат многу забелешки за сè, но мора да се нагласи дека е објект што почна со градење во 2009 година и оттогаш до денес многу позиции се променија на подобро, сè со цел да се добие квалитетен објект, кој ќе ги задоволува светските стандарди за тоа што е концертна сала. И, се разбира, секогаш постоеа и ќе постојат дебати дали на една држава што не е најбогата ѝ е потребен ваков објект, дали треба да се трошат пари на уметност и на култура. Јас секогаш ќе кажам да, потребен е не само еден ваков објект туку, можеби, и уште еден и повеќе. Ако ние како држава не ги поддржиме уметниците, уметноста, културата, тогаш не можеме да оче-

Концертот е уникатен и по тоа што ќе се одржи само еднаш и тој единствен момент на возбуда, енергија, флуид, магија што ќе ја почувствуваме на 21 мај ќе остане запаметена и никогаш нема да се повтори. Ќе имаме уште многу концерти во таа сала и посакувам сите тие да бидат успешни како и овој, но ниту еден од нив нема да биде „првиот концерт“ на кој за првпат ќе ги слушнеме првите звуци на нашиот оркестар, вели Чаначеви

куваме никаков прогрес ниту, пак, растеж во истата таа држава. Читав во една статија дека вложувањето во културата, всушност, е многу исплатлива инвестиција бидејќи таа кога тогаш ќе ви се врати, а најважното од сè се граѓаните и задоволувањето на нивната насушна духовна надградба.

■ **Новата концертна сала најмногу ќе им значи на музичарите, конечно, ќе добијат соодветен простор за работа и за одржување на концертите. Какви се нивните реакции, но и од тоа дека првпат на сцената во новиот дом ќе застанат славните - маестро Владимир Ашкенази и нашиот пијанист Симон Трпчевски?**

ЧАНАЧЕВИЌ: Сите вработени во Македонската филхармонија се многу возбудени, на моменти дури и самите не можеме да поверуваме дека, навистина, минатата недела го отсвиревме последниот концерт во домот на армијата. Не можеме да веруваме дека веќе следната недела ќе имаме концерт во новата концертна сала. Да се настапува во соодветен акустичен простор (концертна сала) е огромна радост за секој уметник, особено за нас, од филхармонија, бидејќи досега не сме ја имале таа привилегија. И како што веќе најавивме на свечениот концерт, заедно со оркестарот на Македонската филхармонија ќе настапат две мегасвезди од класичната уметност. Маестро Ашкенази, за кого може многу да се зборува, но ќе кажам дека е тој жива легенда, име што не знам кога повторно ќе можеме да го видиме во Скопје. За Симон, пак, што да се каже, ги освојува сите светски концертни сцени, како Симон од Македонија, и еве за најголемиот настан во исто-

ријата на македонската музичка култура ќе настапи заедно со нашиот оркестар. Концертот е уникатен и по тоа што ќе се одржи само еднаш и тој единствен момент на возбуда, енергија, флуид, магија што ќе ја почувствуваме на 21 мај, ќе остане запаметена и никогаш нема да се повтори. Ќе имаме уште многу концерти во таа сала и посакувам сите тие да бидат успешни како и овој, но, ниту еден од нив нема да биде „првиот концерт“ на кој за првпат ќе ги слушнеме првите звуци на нашиот оркестар.

■ **Имаше многу дискусии, особено на социјалните мрежи, за цената на билетите, за некои е превисока, некои, пак, сметаат дека и таква треба да биде за настан од ваков вид.**

ЧАНАЧЕВИЌ: Да, имаше дискусии за цените на билетите, но тоа е повеќе од неинформираност отколку од тоа дека луѓето, навистина, се сомневаат во вредноста на настанот. Никакви дискусии не можат да ја намалат вредноста на врвните уметници и на уникатноста и на значењето на овој настан. Едноставно, чаршиските

муабети не можат да фрлат црна дамка на историскиот настан што нè очекува. Во изминативе месеци имаше многу настани што ни од далеку не можат да се според со овој настан, но сепак се продадоа и по неколку концерти, а, очигледно, тоа е показател дека има публика што може да купи билети. Ваквите муабети, всушност, укажуваат на тоа дека луѓето не ја вреднуваат класичната музика, која е светлосни години над сето ова по квалитет, а, исто така, и уметниците што се занимаваат со класична музика, нивната инвестиција во музичкото образование, како и занимавањето со музика како професија. Убаво е да се направи споредба со слични настани во светот за да се види каде сме ние, а каде се другите вакви институции во напредните светски средини (таму каде што и ние претендираме да бидеме). На пример, доколу некој сакаше да оди на гала-концертот во МЕТ, ќе треба да си обезбеди билет од 950 долари, па нагоре. Дискутабилно е дали е ова ниска цена на билет за кој било Американец од средната класа. Нејсе... Да се оди на концерт во „Карнеги хол“, пак, на кој настапуваат уметници како Ашкенази и Трпчески,

и тоа во редовната сезона (значи не на специјален концерт) нема да можете да купите билет за помалку од 60/70 долари. Во Европа е слична состојбата за концертите во редовната сезона. А доколку станува збор за концерт што е како нашиот, односно посебен, тогаш цените на билетите се минимум седум до осумпати по скапи од овие кај нас. И нема потреба за дополнителни споредби бидејќи редовните концерти во Македонска филхармонија се по цени од 150, 250, 300, 400, 500, 600 денари, за светски, врвни уметници, за кои каде било во Европа најниската цена на билетот ќе биде 30/35 евра. Ако некој толку многу сака да не слуша, може(ше) да дојде на нашите редовни концерти и да ужива во нашето музицирање. Но, оваа сала сега се отвора и за сите граѓани се отворени вратите да дојдат и да уживаат во концертната сала веќе на 1 јуни, а понатаму и во новата концертна сезона, која ќе почне во септември. За овој свечен концерт билетите се веќе распродадени.

■ Се разбира, ако некој, навистина, од каква било причина не може да дојде на свеченото отворање, ќе може

да ги посети и следните концерти, кои ќе се одржуваат отсега во новата сала. Што најавувате следно?

ЧАНACHEВИЌ: Како што веќе споменав, на 1 јуни е следниот концерт со наслов „Видеоигра“ многу интересен концерт на кој ќе биде изведена музика од познатите и популарни видеоигри. За крај на нашата сезона, традиционално, а оваа година и јубилејно во Градскиот парк, десетта година по ред од „Види музика, слушни слика, добиј книга“. Потоа новата сезона ќе ја почнеме во септември, а веќе кон средината на летото ќе ја најавиме новата концертна сезона, која ќе биде првата официјална концертна сезона во новата сала. Навистина сум горда што успеавме да го оствариме нашиот сон со оваа концертна сала, но и со сите тие уметници за кои некогаш сме сонувале да ги слушаме, да ги имаме како дел од концертните сезони на нашиот оркестар. Бескрајно сме ѝ благодарни на публиката, која во изминативе години нè поддржуваше на нашите концерти и веруваме дека сега, кога имаме нов дом, таа публика повторно ќе биде со нас, да се радува и да се насладува на нашето музицирање. ■

БИЛИ ХОЛИДЕЈ

НЕСРЕЌНАТА ДАМА НА ЏЕЗ-МУЗИКАТА

Што и да правиш без чувства, се сведува на ништо

Били Холидеј во филмот „Дамата пее блуз“

Пишува | Соџир Косџов

Затие што го сакаат џезот, тој има дополнителна смисла на столетник на постоењето на оваа музика. Џезот е егзотична уметност, која се истакнува со неколку својства и возбудува на различни начини. Уметничкиот дух во џезот оперира најнапред со импровизацијата, па со симпатична мелодика, неопходна хармонија и, секако, тука е и неизбежната ритмика. Добрата џез-изведба не може да се замисли без ниту еден од овие фактори. Ретко кога некој џез-уметник ги има сите и во доволна количина. Еден од малкуте исклучоци е легендарната Били Холидеј - позната и призната како една од најдобрите џез-пејачки на сите времиња. Ниеден уметник не беше толку многу подложен на мит и погрешно сфатен како Били Холидеј. Пред сè, и над сè, таа беше една од првите икони на музиката и харизматична и единствена интерпретативна уметничка, која, еднакво ги допре болката, очајот и милоста. Сите се согласуваат дека била прекрасна жена, многу едноставна и добродушна. Имала добар вкус, што значи била многу пребирлива и грациозна во сè што работела.

ВКУСЕТЕ ЈА УБАВИНАТА НА ОВОЈ
ГРАДЕЖЕН СПЕЦИЈАЛИТЕТ
НА СТРАНА А ВО ЦЕНТАР

СТАНБЕНО - ДЕЛОВЕН ОБЈЕКТ
ПОРТА ПРОЛЕТ - ШТИП -

890e / м²

НАРАЧАЈ ГО ТВОЕТО ПАРЧЕ ЛУКСУЗ НА: 070 269 213, 070 233 060

Најголема светска
салонска пејачка
Френк Синатра

Таа е извонреден, вонсериски пејачки талент. Направи блескава кариера проткаена со животна горчина на расната сегрегација. Животната сторија за Били Холидеј, ненадминатата во вокалниот цез, не би можел да ја замисли и измисли и најинвентивниот и најдосетливиот холивудски сценарист. Нејзиниот живот бил постојана борба против расистичкото општество и мизогинијата, како и против своите душевни демони, кои ја воделе кон зависност од алкохол и од наркотици. И покрај тоа, таа успеала да го промени и надмине своето сиромашно потекло и детство и да изгради пат за светска слава. Била успешна затоа што пронашла неисцрпен извор на радост во своите музички настапи. Таа по многу нешта е единствен наследник на легендарната Беси Смит. Исто како и славниот каубој од Дивиот Запад, Док Холидеј, таа „Дојде тивко и влезе во легендата“... Прво беше малата Елеонора, која преживеа ужасно детство (силувана во својата 11 година, престој во специјална установа за девојчиња со обоена кожа, подоцна и во јавна кука, каде што „чинела“ пет долари, а најнакрај и во затвор поради прекумерно консумирање алкохол и дрога), која беше загубена и препуштена сама на улицата, и ако некој тогаш и помислеше да каже дека таа мала девојка ќе стане вистинска икона на современата поп-култура и една од највлијателните пејачки во историјата на музиката - сите ќе помислеа дека тој некој е нетокму. Но, со тек на времето, се случи токму тоа. Таа поради обезбедување егзистенција за себе и за својата мајка, пропеа блуз и цез во баровите по Харлем во Њујорк, така што израсна во најголема дива на цезот, сè додека проблемите со законот, хероинот и цирозата на црниот дроб, конечно, не ја докрајчија. Нејзиниот живот, е живот исполнет со мака, тага, болка,

алкохол, дрога, насилство, слава и успех. Секавањата на траумите од детството ја прогонуваа цел живот. Со горчина се секавала на сите грозотии од детството, за што изјавила: „**Јас сум црна, силувана и шворц. На денот кога се родив, Господ Бог не даваше попуст. Немав можност да играм со кукли, како другите девојчиња, туку веќе со шест години почнав да работам**“... Сепак, сето тоа го надмина, и пеењето цез и блуз, настапите во ноќните клубови, направените цез-снимки и соработката со најголемите имиња на цезот како што се Луј Армстронг, Дјук Елингтон и Арти Шо ја направија најпозната и најславна цез-пејачка – кралица на блузот. Но, на крајот, трауматичното детство, алкохолот, марихуаната и хероинот, а, секако, и погрешниот избор на животни партнери, ѝ донесоа тага и ѝ го уништија животот. Затоа, во секавањето на љубителите на цез и на блуз-музиката остана позната како несреќната кралица на блузот, која имаше бурен и краток живот.

Инаку, кога е таа во прашање, многу факти како што се името, потеклото, датумот на раѓање, не се баш најпрецизни. Запишано е дека е родена е на 7 април 1915 година во Филаделфија како Елеонора Фаган, по мајка ѝ Сејди Фаган, од татко Кларенс Холидеј, кој бил познат гитарист во оркестарот на Флечер Хендерсон. Подоцна таа го зема презимето Холидеј. И, конечно, името Били го зема од актерката Били Дав. Позната е и по прекарот леди Деј, кој ѝ го дал нејзиниот најдобар пријател, тенор-саксофонистот Лестер Јанг. Инаку, сопругиците (Џими Монро, Џо Гај, Луис Мекеј) физички и психички ја малтретираа и злоупотребуваа, а менаџерите финансиски ја користуваа и ограбуваа. Сето ова го наведувам со цел да се сфати колку животна несреќа

и зла судбина имало во и околу несреќната, емоционално незрела, и особено убава Били Холидеј, која веќе на 15. години пушела педесетина цигари дневно, користела марихуана, се опивала од прекумерно консумирање алкохол, а некоја година подоцна нејзиниот сопруг Џими Монро ја навлекол на хероин. Целиот нејзин живот е хаотичен, трауматичен, исполнет со подеми и со падови и контрадикторен. Нејзиниот талент за музика и за пеење никогаш не беше искористен докрај, ќе ја паметиме како емотивна цез-душа, многу истрауматизирана, длабоко несреќна и очајна личност, и покрај стотиците илјади обожаватели низ светот и големиот успех што го постигна. Таа немаше моќен глас како Беси Смит и имаше распон на гласот од само една и пол октава. Но нејзината фраза, тајминг, како и способноста да си поиграва „светло – темно“ со нив, ја правеа неповторлива, особено во изведбата на баладите. Во нејзиното пеење, поуспешно е изговарањето на текстот и фразите, отколку самото пеење. А со својот метален и магичен глас извонредно се согласуваше со саксофонистот Лестер Јанг, својот најголем пријател. Сите овие финеси ја правеа неспоредливо понадмоќна од сите цез-пејачки од најраниот период, па до денес. Инаку, таа никогаш немала свој идол, иако е познато дека извонредно многу ги ценела Луј Армстронг и Беси Смит. Подоцна, таа станува идол речиси на сите пејачки на цезот по неа.

И денес живее легендата за Били Холидеј, како „Џуди Гарланд на цезот“, која никогаш не престана да го фасцинира светот со специфичниот глас и длабоката препознатлива изведба, но и прерано прекинатата животна приказна. Таа беше вистинска цез-уметничка, која успешно ги допираше душите на своите обожаватели. Немаше музичко образование, не знаеше да чита ноти, но, имаше извонреден слух, одлично ги паметеше и изговараше зборовите, и пееше со истенчено чувство за фразирање. Поседуваа и вродена музикалност и интуитивно се разбираше со другите музичари со кои соработуваше. Тие, пак, ја прифаќаа како рамна на себе поради способноста да го користи гласот како инструмент. Таа многу често знаеше да изјави: „**Мислам дека не пеам, туку дека гласот го користам како саксофон**“... Имаше нешто поинакво, специфично само за неа. Поинаков стил од која било друга пејачка, која кога било сум ја чул. Кога почнуваше да се занимава со музика,

критичарите нејзиниот вокал го опишуваа како полетен и детски. Меѓутоа, годините на тешкиот живот оставија последици, па така на подоцнежните снимки нејзиниот глас е видно рапав и напукнат. Значи, со тек на времето гласот постепено и се менуваше, но тој дефинитивно „пукна“ и ја издаде кога во мај 1959 година успеа да отпее само две нумери на концертот во Гринч Вилиџ. Гласот ѝ се влошил и интерпретацијата на познатите песни веќе ѝ станала повеќе како навика. Лошото здравје придонело за преголемата ранливост и чувствителност, што отсекогаш беше нејзин шарм, но овој пат тоа беше најважно за крајот. По тој концерт заврши во болницата Метрополитен во Њујорк, во која умре на 17 јули 1959 година како последица на отежнато функционирање на бубрезите и на црниот дроб поради прекумерно користење дроги и алкохол. Уште еднаш треба да се спомене дека нејзиниот живот постојано се движеше меѓу судири со законот, поради наркоманија, повремени неуспешни болнички лекувања и рехабилитации од зависносите, немање доволно финансиски средства, несреќен избор на љубовници или сопрузи, неконтролирано пушење цигари, претерана употреба на алкохол и искажување на својата болка преку песните, во кои најдобро пееше за љубовта, која или ја губеше, или ја бараше, или ја пронаоѓаше. Можеби единствена цез и блуз-пејачка еднакво прифатена од колегите, обожавателите и од критичарите. Кариерата ја почнува во 1929 година кога доаѓа да живее во Њујорк кај својата мајка. Почнува да настапува како пејачка и танчарка во ноќните клубови во Харлем. Легендата вели дека во јавна кука, во која имало грамофон првпат ги чула Беси Смит и Луј Армстронг, чиј „West End Blues“, ја оставил без здив и тогаш неповратно се вљубила во цез-музиката. Другото е историја. Многу рано ја забележува продуцентот Џон Хамонт, кој е неизмерно импресиониран од нејзиниот глас и ѝ понуди договор со дискографската кука „Колумбија“. Тој ја поврза со кларинетистот Бени Гудман со кого во 1933 година ја снимил нумерата „Your Mothers Son in Law“. Подоцна снимил голем број на албуми со мали состави, кои ги раководеа Теди Вилсон, Џо Џонс, Џони Хоџес, Бен Вебстер, Бек Клејтон и други. Особено е успешна нејзината соработка со кларинетистот Арти Шо во 1938 година, кој во тоа време беше популарен како холивудска ѕвезда. Арти Шо многу ја ценеше Били Холидеј и ѝ оддаде признание преку нумерата „Lady

Жена убавица и пејачка
ѕвезда од небесните
височини, која наоѓаше
утеша во наркотиците –
марихуаната и хероинот, кои
ѝ го докрајчија животот

Костадин Костадиновски

Day“. Многу е познат нејзиниот повратнички концерт во „Карнеги хол“, кога ја пречекаа 3.200 луѓе со овации, кога таа покажа дека сè уште знае и може извонредно да пее цез својствен само на неа. Во 1936 година го прави првиот успешен запис на „Summertime“ од Гершвин, во 1937 година се придружува на составот на Каунт Бејзи, како вокалист, а наредната година е на турнеја со оркестарот на Арти Шо. Во 1939 година во клубот „Кафе сосајати“ во Гринич Вилиџ ја изведува „Strange fruit“, нумера против насилство и линчување. Во тој период ја изведува и „Fine and mellow“, песна напишана од неа, како револт на лошото третирање од мажите. А дека беше единствена, оригинална и неповторлива потврдуваат композициите што таа ги изведуваше: „What a Little Moonlight Can Do“, „Strange Fruit, Good Morning Heartache“, „Lover Man“ (песна за жена што никогаш не почувствувала љубов, и која упорно трага за вистинскиот човек), „Georgia on my Mind“, „Night and Day“ или „Stormy Weather“. Сите овие песни се популарни љубовни песни и стандарди на цез-музиката, интерпретирани и пренесени преку флексибилноста на нејзината вокална импровизација, што ги правеле нејзините настапи слични на соло-саксофон.

За неа се напишани повеќе книги, како „**Да посакаш од месецот – животот и епохата на Били Холидеј**“ (Доналд Кларк), „**Блузот на Били**“ (Џон Чилтон), автобиографијата „**Леди пее блуз**“ (во соработка со Вилијам Дафти), и многу други. Овие книги вешто ги осветлуваат Били Холидеј, нејзините песни и социјално-историското и културно милје на ерата на цезот, свингот и на блузот, а сè заедно помага да се напушти сеприсутниот романтичен патос за „трагичната црна жена“ во поделеното американско општество. Во 1972 година е снимен и филм „**Леди пее блуз**“, а Дајана Рос, која ја играше Били Холидеј, беше номинирана за оскар. Посмртно, во 2000 година е примена во Куќата на славните во рокенролот. Освен по бурниот живот и меланхоличниот глас, ќе остане запаметена и како една од највпечатливите модни и музички икони, најмногу благодарение на уникатниот стил и на природниот изглед. Нејзин заштитен знак беа: необични плетенки, завиткани на една страна од главата, или пуштена, кратка кадрава коса, со неизбежното бело цвеќе – преубави гардении, од левата или од десната страна. Стана идол на многу ѕвезди, а овој стил се практикува и денес.

Кога ја читам мислата на Френк Синатра дека Били Холидеј е најголема светска салонска пејачка, ми се потврдува мислата дека таа беше цез-авангарда. Уметник многу пред своето време. Живееше во стилот „црното е прекрасно“, многу пред тоа да дојде во мода. Нејзиниот сеопфатен став и начин на кој се држеше и ги поднесуваше ударите на животот и на судбината, е тоа што денес го гледаме – гордост да бидеш црн. Го работеше тоа и пред да знае што, всушност, е – едноставно живееше така. Беше пионер, без да е свесна што ќе направат од тоа луѓето во борбата за еднаквост. За неа можам да констатирам дека секој битен поп-пејач во САД, порано или подоцна, беше допрен од нејзиниот гениј. Били Холидеј е таа што вршеше, а и сè уште врши, најголемо поединечно музичко влијание на секоја млада дама, која сака да се занимава со музика и со пеење. Најдобар пример и потврда за ова се Џенис Џоплин и Нина Симон, кои во своите песни имаат елементи од музиката на Били Холидеј.

Апсолутно прекрасна личност, со изглед и став на вистинска дама. ■

Можеби сум една од последните борци во тој ред, но ред, линија има. Сè дури има, жив е. А, жив е дури дишеме. А дишеме дури пееме. И така...

„Нема две“ е песната со која Дани Димитровска го најавува својот нов албум. Материјалот, кој се подготвуваше трпе-

ливо и со многу љубов во последните две и пол години, е готов и ги чека есенските дождови за својата промоција.

■ Глупаво е да се каже пауза кога за вистинските музичари никогаш нема одмор од музиката. Но, може да се каже дека те нема често на сцената како што некогаш бевме навикнати. Зошто?

ДАНИ: Така е. Терминот „пауза“ не постои во музиката. Не постои во ништо што се прави од љубов. Барем за мене. Континуирано работам со својата екипа (Весна Малинова-Бабаков и Кирил Бабаков) на нови песни. Никогаш не сум престанала. Медиумската застапеност никогаш не ми била приоритетна, дури ни тогаш кога ме имало често. Долго време бев посветена на албумот, а надвор од тоа, со неминовното себезревање, зрее и потребата од промена... во смисла на подигнување на свеста за пораките што се пренесуваат, преземањето одговорност... Седејќи на страна, не е одговор. Ете, со „brainstorming“ си одговорив и на сама себе.

■ Го најавуваш и твојот нов албум. Кога може да го очекуваме?

ДАНИ: Готов и подготвен е за „пуштање на слобода“. Во периодов себично уживаме и му се радуваме ние што работевме на него. Евоцираме случки од неговата изработка, бараме влакно во сено... Со првите есенски дождови, ете нè и нас, ќе го приложиме две и полгодишниот труд, ќе обелодениме вистини и наши вредности.

■ И во најавната песна на новиот албум „Нема две“ повторно соработуваш во Весна Малинова. Тимот што победува не се менува, но што е тоа што Весна најмногу го погодува кај тебе?

ДАНИ: Соработуваме 17 години. Со годините сме вложиле труд

во соработката и другарството. Сме се поврзале. Се познаваме вистински. Растеме заедно и нема ништо поубаво од тоа да се радувам на успехите или да тагувам на неуспехите во екипа. Сам, па макар и на највисокиот врв е, сепак, сам. Таму нема лезет. Ме погодила во начинот на кој инспирира, што ја мотивира, како ме сака, учи и негува... Најважно, ја знае и удвојува суштината на нашето постоење. Доволно...

■ Пееш за твоето Скопје. Што е тоа што најмногу ти недостига од градот каков што ти го познаваш?

ДАНИ: Видеото за „Нема две“ е со кадри од првиот македонски филм во боја „Градот на Вардар“ на извонредниот Бранко Гапо, снимен во 1962 година, кога не сум била ни во план. Тоа Скопје

не го познавам. Во „Градот на Вардар“ есенцијално е прикажана градската атмосфера, лесно се чувствува едноставноста на живеењето, мирисот на тревата во паркот, насмеаните во од елегантно стокмени скопјани, сообраќајниот метеж, корзото итн. Чувствувам човекољубие, сочувство, љубов. Тоа инспирира песна... за моево Скопје. Тие се подзаборавени вредности за кои пеам. Затоа спојот меѓу песната и видеото е вистина.

■ И во периодот кога најмногу те гледаме и на свирки и на малите екрани беше еден од последните борци во редовите на рокот. Работите денес уште повеќе се изменети. Жив ли е рокенролот?

ДАНИ: Свирките си постојат и ќе си постојат. Во континуитет. Тоа ми е животот. На малите екрани ги нема бидејќи има дефицит од големи настани што поддржуваат македонска музика, а уште помалку има емисии што би требало да ги пренесуваат. Жив е, жив. Можеби сум една од последните борци во тој ред, но ред, линија има. Сè дури има, жив е. А, жив е дури дишеме. А, дишеме дури пееме... И така.

■ Музиката настрана, како те чат другите твои активности? Беше член на AntiAIDS и имаше голем удел во кампањите за едукација на младите лица.

ДАНИ: Во овие две и пол години ги проретчив тие патувања, кои реално бараат фокус и време. Приоритет ми беше албумот. Во моментов подготвуваше кампања за истата тема, која ќе се одвива во Каиро.

■ До каде се македонските тинејџери по ова прашање?

ДАНИ: Немам доволно информации за ова прашање.

■ И самата си мајка на тинејџер, период кој е предизвик и за децата, но и за нивните родители. Како се справуваш ти?

ДАНИ: Будно. Другарскиот однос ни е заедничка вредност. Учи од своите избори и одлуки. Мое е да советувам, поддржувам и да љубам. ■

ДАНИ ДИМИТРОВСКА

РОКЕНРОЛОТ Е ЖИВ

Пишува | Марина Косићовска
Фото | Бојан Сишловски

МАКЕДОНЦИТЕ И ИТАЛИЈАНЦИТЕ НА ИСТ НАЧИН, СТРАСНО, ГО САКААТ ФУДБАЛОТ

Пишува | Кристијана Николова - Кузмановски

Алесио Сукарини од Италија за Македонија вели дека е земја што има да понуди многу. Прекрасна природа, историски знаменитости, единствена традиционална храна. Тој од 2004 година живее и работи овде. За македонскиот народ вели дека кај него буди восхит со подготвеноста да помогне. За „Република“ открива дека љубовта била пресудна за да донесе одлука да остане во Македонија бидејќи овде ја запознал својата сопруга Силвија со која го имаат синот Данте

■ Кога првпат ја запознавте Македонија?

АЛЕСИО: Во Скопје дојдов во јануари 2004 година бидејќи почнав да работам за Европската унија. Скопје тогаш беше поинакво од денес.

■ Доаѓате од земја со поинаква традиција и култура од македонската. Како успеавте да се адаптирате на новиот начин на живот овде?

АЛЕСИО: Не е толку лесно колку што мислев. Требаше да излезам од својата кожурка и да се потрудам, да се приспособам на локалната култура овде. Првиот голем чекор ми беше да ги оставам зад себе лажните импресии и стереотипи и да си создадам своја реалност базирана на вистински искуства. Како и да е, како што поминува времето, работите што на мене како туѓинец порано ми беа симпатични, по извесен период ми станаа здодевни. Едноставно, потребно е да се прифа-

ти фактот дека работите не се исти и потребно е да се биде трпелив, смирен и полн со почит. Секогаш треба да се почитуваат златните правила на добриот „гостин“.

■ Како ја донесовте одлуката да останете во Македонија?

АЛЕСИО: Беше природен избор, кој се случи со тек на време, се случи спонтано и лесно. Едноставно, решив дека за мене е најдобро да останам блиску до личноста што ја сакам.

■ Дали македонскиот народ знае да подаде рака кога е потребно?

АЛЕСИО: Јас отсекогаш ѝ се восхитував на подготвеноста на Македонците да помогнат кога некому му е потребно. Имав среќа бидејќи имам добри пријатели овде и тие секогаш знаат да ми се најдат со своите совети, сугестии, поддршка, кога и да ми се потребни.

■ Кое Вашето мислење за македонскиот народ, за неговиот животен стил?

АЛЕСИО: Па, како што кажав, почитувај го златното правило на добриот гостин. Ќе биде многу благодарно од моја страна да изразам мислење за луѓето во Македонија. Тоа што можам да кажам е дека најдов неколку сличности кај луѓето овде и кај луѓето во мојата земја (Италија). На ист начин ни е важна фамилијата, ја почитуваме традицијата и, исто како и Македонците, многу сериозно го сфаќаме фудбалот. Исто така, делиме иста страст кон добрата храна, сакаме да поминуваме време со пријателите и ги применуваме сите тие медитерански навики, кои нашите пријатели од Северна Европа не можат да ги разберат. Исто така, се надевам дека сегашната (и премногу долготрајна) клима на недоверба и на поделеност меѓу македонскиот народ наскоро ќе заврши. Ние треба да работиме за

нашата иднина, за добрата иднина на нашите деца.

■ Вашата сопруга Силвија Митевска преку пишаниот збор е вистински амбасадор на Македонија. Неодамна таа за расказот „Сонот на Лучија“ ја доби специјалната награда „Slow food Terra Madre“ во Италија. Колкава поддршка е потребна од сопругот за вакви достигнувања на животниот партнер?

АЛЕСИО: Се разбира дека сум пристрасен, но дозволете ми да кажам гласно: Многу сум горд на Силвија. Таа има неверојатна енергија и не им врти грб на предизвиците, дури и на тие потешките. Книгата што таа ја напиша, на пример „Кога Данте спие“ беше пишувана во првите месеци откако се роди нашиот син. Тие времиња беа полни со предизвици, посебно за двојка што учеше како е да се биде родител. Таа успеа креативно да ги менаџира тие месеци, додека нашиот син Данте спиеше таа времето го користеше продуктивно пишувајќи ги приказните во книгата. Кога Данте беше буден таа тогаш беше совршена мајка, нели е тоа прекрасно? Ние се водиме од тоа дека поддршката и разбирањето на еден кон друг е пред сè! Веруваме дека тоа е многу важно и, исто така, ни помага да останеме поврзани и да старееме заедно. Фактот дека таа доби литературна награда во мојата земја со својата приказна, не ме изненади, бидејќи го знам нејзиниот потенцијал.

■ Ви се допаѓа ли македонската традиционална кујна?

АЛЕСИО: Ја обожавам традиционалната храна овде. Кујна што е комбинација од балкански и од медитерански вкусови. Мои омилени се: тавче-гравче, ајвар и пастрмалија. Секако, исто така, многу сакам и скара и за неа морам да истакнам дека најубаво ја подготвува таткото на мојата сопруга.

га, Мето. Тој ја подготвува највкусната скара што некогаш сум ја пробал, гарантирам. Морам да истакнам дека во Македонија има и многу убави вина, кои со текот на годините добиваат на квалитет.

■ Колку слободно време имате да ја истражите Македонија? Според Вас, кое е местото што секој што доаѓа од друга земја треба да го посети?

АЛЕСИО: Ние често патуваме низ земјата. Ја сакаме природата. Го сакаме пешачењето, велосипедизмот, параглајдерството, планинарењето и одиме на скијање, Македонија има многу да понуди во однос на ова. Од Маврово во Охрид, поминувајќи покрај Пелистер и Крушево, тука има толку убави места за откривање и за уживање. Јас, исто така, им предлагам на моите пријатели никако да не ги одминуваат Хераклеја и Стоби бидејќи тие се многу значајни археолошки локалитети.

■ Дали Ви недостига родната земја?

АЛЕСИО: Мислам дека одамна ја поминав таа фаза.

■ Кои се Вашите планови, останувате ли во Македонија?

АЛЕСИО: Немаме план да ја напуштиме Македонија. Иако сме свесни дека има и луѓе што се решаваат да заминат во странство. Ние како родители имаме одговорност и нашето внимание е насочено кон тоа. Како и сите други родители, ние се грижиме за околината во која расте нашиот син. Дозволете ми да се изјаснам вака, ако може: Македонија може да ни каже дали може да останеме или не. Ние сме тука и ги сакаме оваа земја и нејзиниот народ, но, како што велат, за танго се потреби двајца. Се надеваме дека Македонија секогаш ќе ни ги понуди вистински услови да продолжиме да танцуваме заедно! ■

ВРЕМЕ Е ЗА МАТУРСКИ ФУСТАНИ

Светки, тул, бисери, памук, свила, седеф и златен сјај. Кога станува збор за матурските фустани сè е дозволено

Матурата е настан што повеќето девојки го очекуваат со големо нетрпение. Посебно внимание посветуваат на вкупниот изглед, а фустанот го одбираат месеци однапред. Некои се премислуваат во пет до 12, но сè е тоа дел од подготовките.

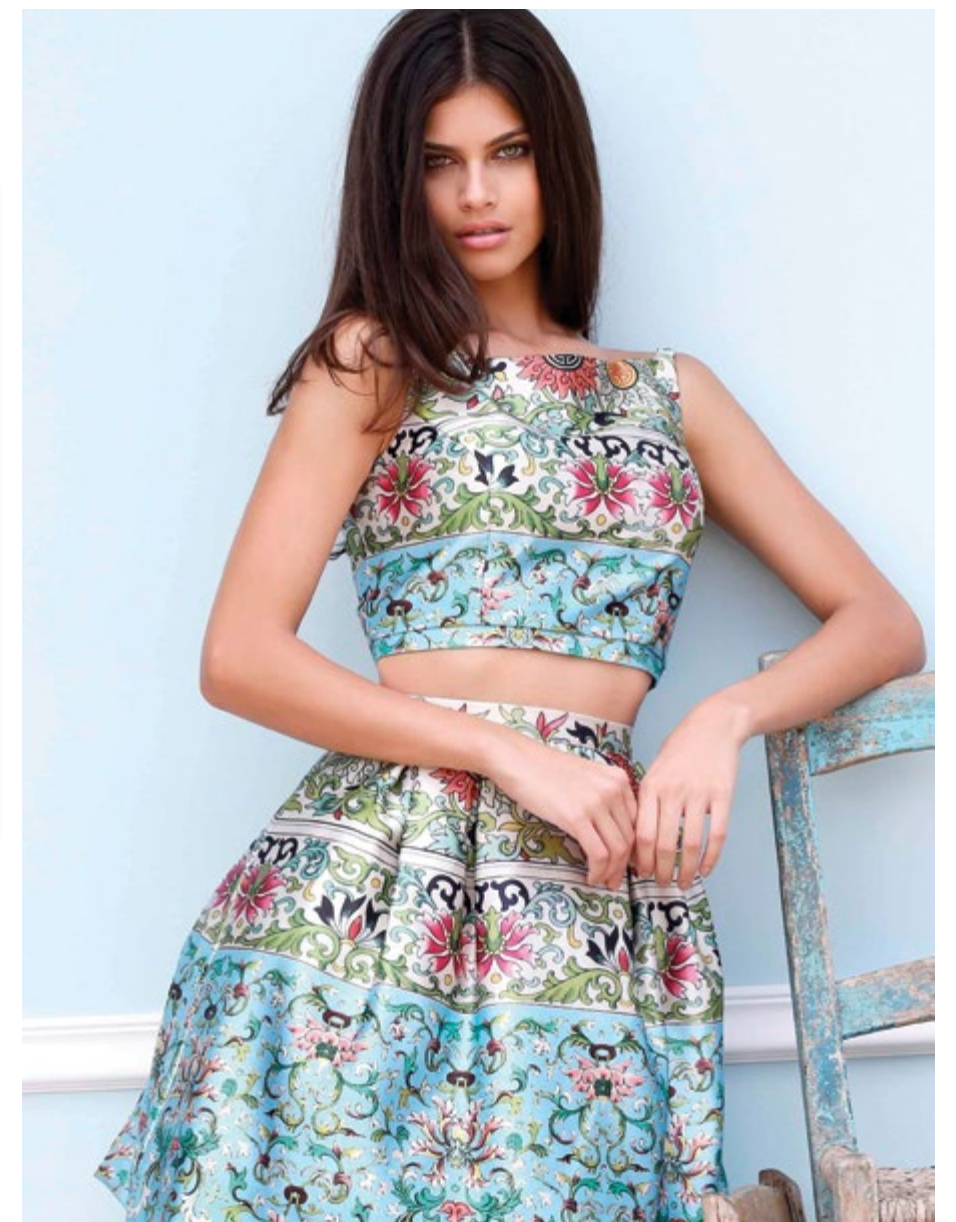
Светки, тул, бисери, памук, свила, седеф и златен сјај. Кога станува збор за матурските фустани сè е дозволено. Во дизајнот на креациите може да има впечатливи рачни везови, уникатни детали и специфични кроеви, истовремено комбинирани со тоа што е актуелно, како, на пример, дезен со линии, лежерни асиметрични линии, како и изборот на пастелни бои надополнети со интересни детали.

Девојките што сакаат елегантен изглед може да одберат долг фустани со корсет, во А-крој, со рачно везени детали во златна или сребрена боја. Романтичните, пак, можат да изберат нежни, лелеави фустани во пастелни бои.

ДЕВОЈКИ СО ОБЛИК НА ТЕЛОТО КАКО КРУШКА

Девојките што имаат ваква става треба да одберат фустан што не ги истакнува нивните широки колкови и нагласени бедра. Тоа значи дека е добро дојден долг фустан во темна боја. Овие фустани може да бидат украсени со цветен дезен.

ДЕВОЈКИ ШТО ИМААТ ОБЛИК НА ТЕЛОТО ВО ВИД НА ЈАБОЛКО

Овие девојки имаат изразена половина и акцентот на фустанот треба да биде ставен на половината.

НИСКИ ДЕВОЈКИ

Девојките што сакаат куси фустани ќе имаат голем избор. Слободно и пожелно е фустанот да го надополните со чевли со високи потпетици. Понудата на модели е голема, од класични до елегантни.

ВИСОКИ ДЕВОЈКИ

Високите девојки имаат привилегија ако имаат вишок килограми тие да не доаѓаат до израз како кај пониските. За нив, исто така, добра варијанта е долг фустан, со отворени рамена, а долниот дел да биде лелеав, во некоја пастелна боја.

ЕДНО ПОИНАКВО УЖИВАЊЕ ВО ПОРТУГАЛИЈА

Земјата на одличната храна и на уште подоброто вино, но и земјата со илјада плажи, мали места и стари градови, би требало да се најде на листата на секој турист. Португалија, република во западниот и во југозападниот дел на Пиринејскиот Полуостров во југозападна Европа. Таа е најзападната земја во континентална Европа. Португалија се граничи со Шпанија на север и на исток и со Атлантски Океан на запад и на југ. Португалија содржи неколку острови среде Атлантикот, вклучувајќи ги Азорите и Мадеира

Во услови на глобални политичко-економски превривања и несигурност, Португалија се смета за петтата земја според безбедноста во светот. Главен град е Лисабон.

Ако кон ова се додаде солидната инфраструктура и систем на здравствена заштита, богатото културно наследство и природни убавини, како и прекрасната клима, без сомнение може да се заклучи дека станува збор за атрактивна дестинација за тие што сакаат да најдат некое поспокојно место за добар живот.

Покрај Лисабон, провинцијата Алгарв се смета за најпопуларната дестинација во Португалија. Лоцирана на најјужниот дел од државата, провин-

цијата Алгарв е најјугозападниот дел на Европа со 150 километри долг атлантски брег, добра клима и прочуени терени за голф, но, сепак, во близина

Алгарв

на Лисабон, но, исто така, и до Севилја во Шпанија, а преку аеродромот „Фаро“ е поврзана со клучните дестинации во Европа и во светот. Веројатно, една од најзначајните туристички дестинации во провинцијата Алгарв е Виламура, која се смета за еден од најголемите единствени туристички комплекси во Европа.

Станува збор за старо рибарско место прочуено по производството на паштета од риба, но и со значителна историја, која оди до римскиот период, познатата римска бања, која била користена од морепловците и која до ден-денес е сочувана преку археолошкото наоѓалиште и музеј. Ова рибарско

место се истакнувало со добра лагуна, која денес е прекрасната во една од најпознатите марини во земјата и пошироко. Самиот комплекс на Виламура се наоѓа на 28 километри оддалеченост од аеродромот во Фаро и се протега на површина од околу 2.000 хектари збогатена со зимзелена шума и исушени мочуришта, и е со капацитет од 35 илјади легла за туристите и за локалното население сместени во вили, апартмани, како и во хотели со четири и со пет ѕвездички.

Ако сте во можност поминете и неколку денови во Порто, вториот по големина град во земјата, кој има што да понуди. Тој е еден од најстарите градови на стариот континент, а неговиот стар град е заштитен од страна на УНЕСКО. Историски споменици, галерии и музеи се наоѓаат на секој чекор, а Порто е преполн со места каде што ќе можете да уживате во одлична храна и во добро вино.

Португалија е позната по живописните села, а ако сте за авантура и за истражување тогаш селцето Пиодао е токму место за вас. Сместено во срцето на земјата, Пиодао е познато како едно од најживописните села во Португалија. Неговата архитектура и изгледот се уникатни и посебни со оглед на тоа

Порто

Палатата
Пена

што селото е основано одамна, па на него влијаеле различни култури. Ова место ќе ви даде малку поинаква слика за Португалија, а љубезните домаќини со задоволство ќе ве примат во овој средновековен рај на ридот.

Кога веќе сте решиле да ја посетите оваа земја, сигурно знаете и за палатата Пена, која се смета за едно од седумте чуда во Португалија. Таа е предизвик за секој турист. Се наоѓа во градот Синтра, кој денес, всушност, е споен со Лисабон. На самиот врв од ридот се протега оваа прекрасна палата изградена на урнатини од манастир, а своевремеено служела како летна резиденција за кралското семејство. Таа е целосно сочувана и обновена за посетителите.

Друга можност се и Азорските Острови, отпатувајте и нема да зажалите. Овој архипелаг ужива автономија, а е сочинет од вкупно девет острови. Поради вулканското потекло изгледа

неверојатно, а има толку зеленило што ќе добиете впечаток како сте ја посетиле Ирска. Тука можете да уживате во сите форми на рекреација: голф, нуркање, пливање, едрење или пешачење. Нокниот живот е, исто така, атрактивен.

Според искуствата на туристите, цените за храна во оваа земја не се високи, а и доколку резервите сметување преку интернет можете да поминете евтино. Португалија има добра патна инфраструктура, а и добро е поврзана со летови. Ако си резервите лет порано од вашиот датум за патување ќе обезбедите и поевтини билети. ■

Азорските
Острови

ВО ХОЛАНДИЈА СЕ ТЕСТИРА АСФАЛТ ШТО САМ ЌЕ СИ ГИ ЗАТВОРА ДУПКИТЕ

Научниците во Холандија во моментов сериозно работат на проектот и тестираат материјали што ќе можат сами да се „поправаат“ и креираат веријанти на асфалт и на бетон со такви карактеристики

Некаде повеќе присутни, некаде помалку, се чини дека дупките и оштетувањата на патиштата и на улиците се неизбежни, особено таму каде што движењето на возилата е пофреквентно. Освен тоа што ги иритираат возачите, ги оштетуваат и амортизираат возилата, најлошото што може да се случи доколку не се санираат е да бидат одговорни дури и за сообраќајни несреќи со жртви на патиштата. Токму затоа, научниците во Холандија во моментов сериозно работат на проектот и тестираат материјали што ќе можат сами да се „поправаат“ и креираат веријанти на асфалт и на бетон со такви карактеристики.

Веќе со децении сообраќајниците најчесто се изработуваат од асфалт, но тој материјал е многу порозен, па истовремено може да се каже дека е добар и лош за правење патишта. Порите апсорбираат дел од водата, но, исто така, придонесуваат за појава на повеќе пукнатини и дупки.

Холандскиот научник - стручњак за материјали, Ерик Шланген од Универзитетот за технологија „Делфт“, работи на развој на асфалт што самиот ќе се поправа. Тој меша челични влакна

со асфалт за материјалот да биде спроводлив и потоа, кога преку него ќе се помине со машина за индукција, топлината ќе придонесе да се затвораат сите дупки. Всушност, предноста ќе биде тоа што нема да мора за санација на отворите да се користи дополнителен материјал, кој доколку не е правилно нанесен, повторно ќе претставува нерамнина, а затворањето на празнините ќе се прави многу брзо, само со една машина.

Ваквиот асфалт во моментов се тестира на 12 сообраќајници во Холандија. На еден од патиштата на кој се работи на слични решенија уште од 2010 година, пробните материјали даваат резултати и коловозот се уште е во одлична состојба.

Патиштата изградени со стандарден асфалт, во просек, траат од седум до 10 години, но Шланген вели дека во иднина еден асфалтен пат, кој самиот се поправа, ќе може да трае многу повеќе. Асфалтот што самиот „се лекува“, сепак, ќе чини 25 проценти повеќе од обичниот, но, според неговите очекувања, ќе трае двапати подолго. Според процените, оваа иновација ќе ѝ помогне на Холандија да заштеди дури 90 милиони евра на санација на патишта годишно.

Шланген во моментов работи и на правење бетон со слични способности. Тој додава бактерии во бетонот, кои произведуваат калциумкарбонат, кој, пак, потоа може да ги пополни пукнатините и дупките. Холандските научници вели дека тие бактерии во природата можат да живеат до 200 години, така што сигурно ќе бидат живи додека трае бетонот и не се штетни за луѓето. ■

ДАЛИ ВАШЕТО МИЛЕНИЧЕ ПРЕДВИДУВА ЗЕМЈОТРЕС?

Научниците што го истражуваат однесувањето на животните особено внимавале на тие што живеат во сеизмичките активни делови на светот и утврдиле дека животните неколку денови, па и недели пред земјотресот го менуваат своето однесување

Двајца американски научници тврдат дека животните претчувствуваат земјотрес со интензитет од 3,5 до пет степени според Рихтеровата скала, а процентот на сигурност е околу 80 проценти. Своето истражување го поткрепија и податоците од 1983 година до 1985 година во пределот на заливот Сан Хозе, неколку дена пред земјотрес.

Вибрациите што ги има земјата можат да ги почувствуваат животни како што се слепите глупци, некои инсекти што се чувствителни на брановите на одредена фреквенција на која ѝ претходи земјотрес.

Научниците можат да се согласат за три претпоставки:

- 1 Животните можат да слушнат звук на одредена фреквенција, која ѝ претходи на главниот удар.
- 2 Може да ги вознемири зголемена концентрација гасови што излегуваат на површина пред поместување на земјата.
- 3 Реакцијата на животните, па и на домашните миленици, чудното однесување на другите животни што ги напуштаат за-солништата без страв од тие што можат да им наштетат.

Исто така, постои и уште една теорија, која во последно време стана интересна, а се однесува на чувството што на рибите и на птиците им помага да се ориентираат пред земјотрес. ■

КАКО ДА ИЗБЕРЕТЕ КВАЛИТЕТНА КРПА

Откако ги утврдивме темите колку често се менуваат крпите и колку тие се подогни за развој на бактерии, да им посветиме уште малку внимание и да научиме како да избереме квалитетна памучна крпа.

Памукот како суровина е логичен избор бидејќи има голема моќ на впивање, мек е на допир и се пере во машина на висока температура. За да го задржат квалитетот, крпите треба да се одржуваат правилно.

Кога ги перете, треба да избегнувате средство за избелување и големо количество омекнувач. Омекнувачот се задржува во големо количество на површината на влакната и им ја намалува пропустливоста на вода и на воздух. Тоа, пак, соз-

дава идеални услови за развој на мувла и мирис на застоеност.

Средствата за избелување, пак, влијаат врз цврстината на влакната, па со често избелување, крпите ќе изгледаат старо и ветво.

Место хемикалии, може да користите содабикарбона, алкохолан оцет и масло од чајно дрво. Содата ќе ги омекне водата и самата ткаенина, а со самото тоа ќе помогне за отстранување на дажките, но и ќе спречи да се развие непријатен мирис во машината за перење. Оцетот влијае како природен омекнувач, а спречува и испирање на боите. Ако во перењето додадете и лажица масло од чајно дрво за дезинфекција, ќе спречите развивање бактерии и габички.

Бидејќи секојдневно ги користиме крпите, за кратко ќе почнат да изгледаат ветво. Затоа, треба да се менуваат во просек на две години користење.

За да изберете квалитетна крпа, следете ги овие правила:

- составот на материјалот – избирајте исклучиво памук;
- важна е густината на предивото – колку е погусто, толку е поголема моќта на впивање;
- тежина на крпата - кога ќе ја земете в раце, треба да е потешка одошто изгледа;
- не штедете на крпи и не купувајте евтини зашто, долгорочно гледано, нема да заштедите.

МАГНОЛИЈА

Постојат повеќе од 120 видови магнолија. Магнолијата има раскошни цветови, најчесто во бела, розова или виолетова боја, големи од 15 до 30 сантиметри и со опоен мирис, а во зависност од видот, почнува да цвета од март. Листовите се кожести, големи, сјајнозелени и се развиваат по цветовите.

Најмногу ѝ одговара место во полусенка. Не садете други растенија во нејзина близина за да има доволно место да се развива, а и да дојде до израз нејзината убавина.

Се размножува од семе, со изрежени гранчиња и со легнати гранчиња, но најдобро е да набавите веќе закоренета садница бидејќи процесот е долготраен и тешко успева во домашни услови. Најдобро е да ја посадите во пролет. Во зима треба да ја заштитите од мраз и од студените ветрови. Полевајте ја редовно во првите неколку години по садењето, а потоа само во лето. Треба да се кастри за да го задржи убавиот облик, а резовите се премачкуваат со калемарски восок. ■

ФЛОУТФИТ - НОВ ТРЕНД ВО ФИТНЕСОТ

Подготви | Бојан Момировски

Светот оди напред во секој сегмент од животот. Освен бизнисот, политиката, економијата, животот, семејството, сè почесто се наоѓаат најразлични начини на живот. Брзината и темпото се зголемени, времето е сè поскапо и чини многу, а слободен период за приватни цели има сè помалку.

Поради таквиот начин на живот, се запоставуваат личните цели, односно здравиот начин на живот.

За таа цел, многу поборници на спортот и рекреацијата наоѓаат различни начини на здраво вежбање без поголем напор и нешто што не одзема многу од драгоценото време во текот на денот. Од основните работи, како што се трчањето, возењето велосипед, пешачењето, од минатата година во неколку центри во поразвиените земји се практикува и флоутфит или фитнес на вода.

Флоутфит е вежбање на водена површина, тоа најчесто е во базен, за групи од десетина учесници, па и повеќе, кои стојат на штица и изведуваат вежби што им ги покажуваат инструкторите.

Ваквиот начин на рекреација, па и посериозно вежбање, одзема само 30 минути 3-4 пати во неделата.

Предноста на флоутфит е тоа што вежбањето, кое не трае повеќе од пет минути и е насочено за одредена група мускули, го активира целото тело.

Самиот факт што човекот стои на штица на водна површина, мора да одржува баланс и да употребува сила за да не падне во вода, а притоа се одработуваат одредени вежби, е суштината и целта на овој начин на вежбање и рекреација.

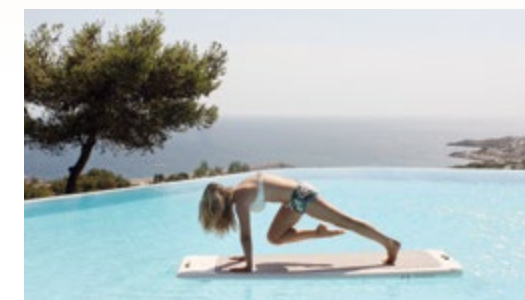

Човекот стои или лежи на штица што е со големина од повеќе од два квадратни метри и е обложена со материјал што не се лизга при допир со вода, а е прицврстена со само едно јаже или сајла на предната и задната страна.

Вежбите воопшто не се сложени, но потребно е цело време да се одржува баланс. Што значи дека сите мускули на

нозете и на рацете се активни, а притоа се работи одредена вежба како, на пример, за рамената, stomакот, колковите...

Флоутфит веќе се практикува во повеќе од 15 земји низ светот, а пионер се САД. Во Европа е сè повеќе распространет бидејќи сите поголеми аквацентри, базени или високотуристички хотели организираат вакви вежби на вода. Сè

почесто се организира и вежбање во термални води. Реквизитите сè уште се во сопственост на ваквите школи за вежбање, а потенцијалниот учесник е потребно да носи со себе само костим за капење. Групите што се организираат се мешани, со машки и со женски учесници, од различни возрасти, а цената за едно вакво задоволство со активно вежбање на целото тело чини околу 50 евра за половина час.

Инструкторите сметаат дека тоа е сосема доволно за активирање на мускулите на целото тело. ■

ЕВРОПСКОТО ПРВЕНСТВО ГИ ПРИВЛЕЧЕ КАЈАКАРИТЕ ДА ГО ПРОДОЛЖАТ ПРЕСТОЈОТ ВО МАКЕДОНИЈА

Минатиот викенд Скопје беше домаќин на Европското првенство во кајак на диви води, спринт и класик на кое учествуваа речиси 180 натпреварувачи од 18 земји. Во четирите натпреварувачки денови како најуспешни се истакнаа претставниците на Франција и на Чешка, а, како што изјави за „Република“ Атанас Николовски, техничкиот организатор на првенството и спортски директор на Кајакарската федерација на Македонија, натпреварувањето поминало беспрекорно, а гостите биле импресионирани од патеката на Матка

Разговараше | Горан Зивчевски
Фоџо | Александар Ивановски

«Викендов заврши Европското првенство во кајак, кое се одржа во Скопје. Кажи ни нешто повеќе за тоа како помина турнирот и чии претставници освоија најмногу медали?»

НИКОЛОВСКИ: Мојам да кажам дека го исполниме тоа што ни беше планирано. Уште една недела пред да почне првенството екипите беа пристигнати тука на подготовки, а поголемиот број од натпреварувачите за првпат беа дојдени во Македонија. За малку не стигнавме до бројката 20 држави учесници бидејќи тоа ќе беше најмногу земји учеснички на првенство во Македонија. Беа вкупно 18 бидејќи Турција и Грција во последен момент откажаа, а Црна Гора има внатрешен проблем во федерацијата поради кој не можеше да настапи.

Дојдоа 180 натпреварувачи, а вкупно со нивните екипи и тренери имавме околу 300 гости за кои моравме да се погрижиме за достоинство да ги пречекаме. Четврток и петок се возеа натпревари од мостот Обединети нации до Градски парк, патека долга четири километри, а сабота и недела беа натпреварите во спринт на Матка.

Французите и Чесите доминираа на ова првенство и речиси во сите дисциплини се качија на подиумот. Од нашите натпреварувачи најдобропласиран беше Љубомир Спасиќ, кој за малку не влезе во финалето во спринт.

«Какви беа импресиите на учесниците од првенството, како и од патеките и од капацитетите што ги имаме за овој спорт?»

НИКОЛОВСКИ: Речиси 90 отсто од учесниците за првпат беа во Македонија и нависти-

на беа презадоволни. Особено добар впечаток им остави Матка, многу им се допадна патеката, како и целата природа и опкружувањето. Прашуваа и за временските услови и се информираа за да дојдат на подготовки.

«Организацијата на голем настан е можност да се промовира овој спорт во Македонија, но и да се претстави нашата земја на светот. Каков бенефит очекувате од ова Европско првенство?»

НИКОЛОВСКИ: Една од целите за ова првенство беше и промоција на нашата држава. Ние намерно ги направивме класичните натпревари на Вардар, а намерата ни беше гостите што ни дојдоа да се запознаат и со градот. Бенефитот од сето ова е што се промовира спортот, младата популација има можност да го види и да се запознае со кајакот, наша-

та федерација расте и здобива искуство, но и си ги отвориме вратите за организација на следни натпревари и спортски настани.

Интересно е да се спомене и дека добар дел од натпреварувачите и по турнирот останаа тука и отидоа и на други место во Македонија како Крушево, Охрид каде што го продолжија својот престој. Многу им се допадна Македонија, па се решија уште малку да уживаат тука и да прошетаат по земјата.

Тоа што, исто така, ми беше задоволство што имавме и голем број посетители на турнирот, особено на Матка за викендот каде што беа присутни повеќе од 10.000 луѓе.

«Кои се следните активности и натпреварувања што ги подготвува федерацијата и на кои ќе се посветите до

крајот на годинава и во 2018 година?»

НИКОЛОВСКИ: За оваа година веќе организиравме три меѓународни турнири, а пред нас се уште неколку. Следува уште еден меѓународен турнир во Велес, во август имаме турнир на мирни води во Охрид и во октомври уште еден натпревар во Велес. Тоа се веќе шест меѓународни турнири за оваа година.

За следната години ќе бидеме домаќини на Европскиот куп во спуст во април, а ќе имаме и еден јубилеј, 50 години илинденски кајак-слалом. Следува европското првенство за јуниори и во 2019 година ќе бидеме кандидати за Светски куп за сениори во спуст.

«Што конкретно сметате дека им е најпотребно на кајакарите во Македонија за да остваруваат подобри успеси,

но и да се подигне нивото на овој спорт за еден степен повисоко?»

НИКОЛОВСКИ: Ние како нов тим во федерацијата се трудиме и вложуваме во инфраструктурата, опремата и во сето тоа што им е потребно на нашите репрезентативци. Кајакарскиот центар на Матка има свои нови простории каде што нашите спортисти можат да преспијат, да останат повеќе денови и да се подготвуваат таму. Во Велес се ќе се доработи патеката на која се одржуваат натпреварите и би било добро да се направи еден центар за кајак на мирни води во Охрид бидејќи таму, исто така, има кајакарски клубови. Тоа е и дел од нашата агенда за во иднина. Мора да нагласам дека тука имам и голема помош од државата, но во овој сегмент мора и клубовите да се ангажираат дополнително. ■

ЉУБОВЕН ВЕНЕЦ

СОСТОЈКИ:

- 3 јајца
- 1 ванилин шеќер
- 400 гр шеќер
- 1 прашок за печиво
- 1 шолја (250 мл) млеко
- 1 шолја масло
- 300 гр брашно
- 1 голема лажица цимет
- 400 гр суво овошје по желба
- рендана кора од 1 лимон
- рендана кора од 1 портокал

Ќе ви биде потребно и:

- 100 гр чоколада за прелив

ПОДГОТОВКА:

- Прво убаво изматете ги јајцата, па додавајте ги една по една другите состојки, прво течните, па сувите. Матете додека смесата не се соедини, па додајте ги изренданата кора од портокал и од лимон.
- Сувото овошје исечкајте го на парчиња и извалкајте го во брашно за да не пропадне на дното на колачот. Ние користевме суви вишни, сливи, кајсии, брусница и ѓумбир.
- Додајте го сувото овошје во изматената смеса и убаво измешајте за да се распореди насекаде. Калапот за куглоф ставете го врз плитката тава и истурете ја смесата во него. Печете во загреана рерна на 180 степени, 70 минути, или додека чепкалката да излезе сува.
- Во сад на пареа растопете ја чоколадата и прелејте го оладениот куглоф.

СОВЕТ: Колачот може да стои подолго време во фрижидер, но кога го пробавме, јасно ни стана дека нема да го дочека ни утрешниот ден.

ГастроГард

ИЗГАСНЕТЕ ГО ПОЖАРОТ ВО ВАШИОТ СТОМАК!

- НЕУТРАЛИЗАЦИЈА НА ЖЕЛУДОЧНА КИСЕЛИНА
- БРЗО ДЕЈСТВО
- БЕЗБЕДЕН ЗА ТРУДНИЦИ
- ПРИЈАТЕН ВКУС НА МЕНТОЛ
- БЕЗ ШЕЌЕР

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ
Здравјејќи људе сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството. За индикациите, ризикот од употребата и за несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK